

vergadering **C50 – CUL6**

zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 5 november 2013

INHOUD

Interpellatie van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de toekenning van frequenties aan acht lokale vrije radio's - 139 (2012-2013)	5
Vraag om uitleg van de heer Sas van Rouveroy tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de oprichting van het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA) - 135 (2013-2014)	
Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de samenwerkings-overeenkomst tussen de VRT en het VIAA aangaande de digitalisering en ontsluiting van het VRT-archief - 148 (2013-2014)	
Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het samenwerkings-akkoord tussen de VRT en het VIAA - 150 (2013-2014)	7
Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de gevolgen voor de Vlaamse Gemeenschap van de nieuwe federale auteurswetgeving - 147 (2013-2014)	15
Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over een nieuw koninklijk besluit betreffende het monitoren van het internetverkeer - 168 (2013-2014)	19
Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het project 'Kranten in de Klas' - 185 (2013-2014)	21
Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de participatie- en innovatieovereenkomst tussen de VRT en het productiehuis De chinezen - 192 (2013-2014)	
Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de participatie van de openbare omroep in het productiehuis De chinezen - 195 (2013-2014)	25

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de participatie van de VRT in het productiehuis De chinezen

- 257 (2013-2014)

Vraag om uitleg van de heer Sas van Rouveroy tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de participatie van de VRT in het productiehuis De chinezen

- 203 (2013-2014)

25

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

Interpellatie van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de toekenning van frequenties aan acht lokale vrije radio's
- 139 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, deze interpellatie houdt in zekere zin verband met de problematiek die we in de hoorzitting met KPMG over de behoefte- en marktanalyse van het Vlaamse radiolandschap hebben besproken. Begin augustus of eind juli kende u een frequentie toe aan acht lokale radio's. Daarmee werd een erkenningsprocedure afgerond die in het voorjaar was gelanceerd. Het ging om één frequentie die nooit werd toegekend en zeven frequenties die werden ingetrokken door de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) sinds de laatste erkenningsronde. De erkenningen lopen tot september 2016, wanneer een nieuw radiolandschap van kracht wordt.

De radio-omroepen die werden geselecteerd zijn Story FM Arendonk, Bilzerse Omroep Organisatie, Radio Boemerang in Essen, Radio Glabbeek, Kalmthout FM/KFM, Radio Lille, FM Overijse en Rodenbachstad FM in Roeselare. Er waren meerdere kandidaten voor die acht frequenties. Achter een aantal nieuwe erkenningen schuilen uiteraard grotere radiospelers. Zo hangt FM Overijse af van de bestaande omroep FM Brussel, is Radio Boemerang een onderdeel van TOPradio en is Story FM Arendonk een nieuwe omroep van de grote groep Story FM. Andere radio-omroepen zoals Bilzerse Omroep Organisatie en Radio Glabbeek zijn veel meer kleinschalige, lokale initiatieven.

Na de bekendmaking van de selectie was er bij verschillende radiostations ontgoocheling. Er was ook te horen dat de gehanteerde toewijzingscriteria onvoldoende duidelijk zouden zijn en dat er te weinig transparantie was over de motivering van de gemaakte keuzes.

Minister, wie stond in voor de evaluatie van de ingediende dossiers? Op basis van welke criteria werden de lokale radio's finaal geselecteerd? Hoe werden deze criteria finaal gewogen bij de eindbeoordeling?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media stond in voor de evaluatie en heeft dat georganiseerd. Op basis van welke criteria? Er zijn ontvankelijkheidsvoorwaarden en erkenningsvoorwaarden. Om ontvankelijk te zijn, moeten erkenningsaanvragen een aantal stukken en gegevens bevatten die worden opgesomd in artikel 29 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 juni 2006 waarin de procedure beschreven is. Het gaat bijvoorbeeld om de statuten van de rechtspersoon zoals verschenen in het Belgisch Staatsblad, een opgave van de plaats waar de exploitatiezetel, de productie-installaties en de zendinstallaties gelegen zullen zijn, een gedetailleerde nota waarin de aanvrager het zendschema en het programma-aanbod opgeeft, de opgave van de roepnaam en de herkenningmelodie, een verklaring of de lokale radio onafhankelijk of in een samenwerkingsverband zal werken.

Een erkenningsdossier waarin een van de ontvankelijkheidsvoorwaarden ontbreekt en dat dus onvolledig is, wordt onontvankelijk verklaard. In de recente erkenningsronde van dit voorjaar, waarbij aan acht lokale radio-omroeporganisaties een frequentie werd toegekend, werden 33 erkenningsdossiers ingediend. 28 daarvan werden ontvankelijk verklaard en 5 dus niet.

Na onderzoek van de ontvankelijkheidsvoorwaarden worden de ontvankelijke dossiers getoetst aan de erkenningsvoorwaarden. Er zijn drie soorten erkenningsvoorwaarden. Er zijn algemene erkenningsvoorwaarden die gelden voor alle radio-omroeporganisaties en die zijn

opgenomen in het Mediadecreet. Het gaat om artikel 129, over in het Nederlands uitzenden, artikel 130, over de onafhankelijkheid van politieke partijen, artikel 131, over het feit dat journaals onder leiding en verantwoordelijkheid van een hoofdredacteur worden verzorgd en over de redactionele onafhankelijkheid en artikel 135, over de zendinstallaties.

Daarnaast zijn er specifieke erkenningsvoorwaarden, die ook zijn vastgelegd in het Mediadecreet, en die gelden voor de lokale radio-omroeporganisaties. Het gaat onder andere over artikel 144, over het programma-aanbod en over het al dan niet werken in samenwerkingsverband en artikel 145, met bepalingen over de rechtspersoon en over het maatschappelijk doel.

Een derde groep zijn de aanvullende kwalificatiecriteria die zijn opgenomen in artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2007 betreffende de procedure en de aanvullende kwalificatiecriteria en voorwaarden voor de erkenning van particuliere landelijke, regionale en lokale radio-omroeporganisaties. We noemen dat meestal het Erkenningsbesluit. Dat artikel bepaalt dat, als meerdere kandidaat-lokaleradio-omroeporganisaties een ontvankelijke aanvraag hebben ingediend voor eenzelfde frequentie, deze dossiers worden onderzocht op basis van de volgende criteria. Ten eerste kijkt men naar de concrete invulling van de informatie over het eigen verzorgingsgebied in het programma-aanbod, met bijzondere aandacht voor: het aantal geplande nieuwsuitzendingen per dag en de totale duur daarvan, de verscheidenheid aan onderwerpen met betrekking tot het verzorgingsgebied in de nieuwsuitzendingen en de voorgenomen verslaggeving van sociaal-culturele, sportieve, economische en politieke gebeurtenissen binnen het verzorgingsgebied. Daarnaast kijkt men naar de aantoonbare en beschreven band die is opgebouwd met de lokale gemeenschap, met bijzondere aandacht voor de sociaal-culturele, sportieve en economische actoren. Dat zijn de gebruikte erkenningscriteria, die op voorhand vastlagen.

Hoe werden die criteria gewogen? Noch in het Mediadecreet, noch in de uitvoeringsbesluiten wordt een gewicht toegekend aan de ontvankelijkheids- en erkenningscriteria. De toetsing van de dossiers aan de erkenningscriteria is een discretionaire bevoegdheid van de dossierbehandelaar. Concreet werd elk dossier beoordeeld door twee dossierbehandelaars van het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, die volledig onafhankelijk van elkaar te werk gingen.

In de recente erkenningsronde, waarbij aan acht lokale radio-omroeporganisaties een frequentie werd toegekend, was er één lokaliteit, namelijk Arendonk, waarvoor slechts één ontvankelijke kandidatuur was. Dat dossier werd getoetst aan de erkenningsvoorwaarden en het voldeed eraan. Voor de zeven andere lokaliteiten waren er meerdere ontvankelijke kandidaturen. De kandidaturen voor deze zeven lokaliteiten werden niet alleen getoetst aan de ontvankelijkheidsvereisten, maar ook aan de erkenningscriteria.

Zij werden ook nog eens met elkaar vergeleken aan de hand van de aanvullende kwalificatiecriteria van artikel 7 van het Erkenningenbesluit van 30 maart 2007. Hier werd als volgt te werk gegaan: eerst werden twee kandidaatstellingen met elkaar vergeleken en de best bevonden kandidaat werd dan weer vergeleken met een volgende nog niet vergeleken kandidaatstelling, tot alle kandidaatstellingen vergeleken waren en de best bevonden kandidaatstelling overbleef. De beoordeling van de dossiers werd in de erkenningsbesluiten uiteraard uitgebreid gemotiveerd en zo ook via de normale kanalen en goedkeuringsronde van de Inspectie van Financiën en andere afgehandeld.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Daaruit blijkt dat de procedure die werd beschreven in het uitvoeringsbesluit, werd gevolgd en dat alle stappen werden gezet.

Het gaat wel over lokale frequenties, maar drie ervan maken deel uit van grotere omroeporganisatie. Zo is FM Overijse een onderdeel van FM Brussel en Radio Boemerang een onderdeel van TOPradio. Hopelijk kunnen we zulke toestanden in de toekomst vermijden

met het nieuwe landschap dat zal worden getekend. Voor heel wat lokale radio's is het een doorn in het oog wanneer ze merken dat zelfstandige lokale radio's op die manier moeten concurreren met lokale radio's die deel uitmaken van een grotere structuur. Hoe staat u daartegenover? Wordt dit in de toekomst meegenomen als een aandachtspunt?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Yüksel, het is niet verboden om in een samenwerkingsverband te ageren. Volgens de criteria die nu bepaald zijn, vergelijkt men de inhoud van de dossiers.

Er moet nog een heel debat volgen over welke prioriteiten we samen moeten stellen in de toekomst. Het debat is zeker geopend.

De voorzitter: De interpellatie is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Sas van Rouveroj tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de oprichting van het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA)

- 135 (2013-2014)

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de samenwerkingsovereenkomst tussen de VRT en het VIAA aangaande de digitalisering en ontsluiting van het VRT-archief

- 148 (2013-2014)

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het samenwerkingsakkoord tussen de VRT en het VIAA

- 150 (2013-2014)

De voorzitter: De heer van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: Minister, op 21 december 2012 werd de oprichting van het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA) goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het VIAA is een uitvloeisel van het project Bewaring en Ontsluiting van Multimediale data in Vlaanderen (BOM-VI).

Er werd beslist dat het VIAA zou worden opgericht door iMinds en de vzw Waalse Krook. VIAA zou verspreid over twee jaar over een budget van 11,8 miljoen beschikken, waarvan 4 miljoen voor infrastructuur, 3,6 miljoen voor werking en 4,2 miljoen voor digitalisering.

De bedoeling was dat de VRT haar project Digitaal VRT-Archief (DIVA) en VRT Erfgoed Digitaal (VERDi) zou stopzetten en overdragen naar het nieuwe instituut onder bepaalde voorwaarden.

Volgens de VRT zouden na VERDi eind 2013, dus binnen enkele weken, nog 140.000 uren video, 65.000 uren audio en 24.000 uren film moeten worden gedigitaliseerd. Dat is nog een heleboel. De kostprijs daarvoor wordt geraamd op 25 miljoen euro. Het is onnodig te zeggen dat dat geld op dit ogenblik niet werd uitgetrokken.

Ondertussen werd tussen VIAA en de VRT een samenwerkingsovereenkomst gesloten, waarin de basis wordt gelegd voor een oplossing op lange termijn voor het zo belangrijke archief van de VRT.

Minister, wat is de stand van zaken met betrekking tot de digitalisering van het VRT-archief? Zit het VErDi-project, dat nu aan zijn laatste weken bezig is, op schema? Zullen de resultaten zo zijn dat de cijfers die door de Vlaamse Regering naar voren werden gebracht eind 2013 zullen worden gehaald? Kunt u daar wat uitleg over geven?

Minister, kunt u de samenwerkingsovereenkomst tussen VIAA en de VRT toelichten? Welke concrete afspraken werden gemaakt, niet alleen inzake digitalisering, maar ook inzake ontsluiting en valorisatie? Is er ook al een afspraak gemaakt over de huisvesting? Deze laatste bijkomende vraag stond niet in mijn vraag om uitleg, maar wellicht hebt u het antwoord wel in petto.

Welke VRT-middelen, zowel financieel en infrastructuur, en/of personeel worden ter beschikking gesteld van dit project?

In welke mate worden de regionale en private omroepen betrokken bij het VIAA-project?

Welk budget is nodig om het resterende audiovisuele materiaal van zowel de openbare omroep als de private omroepen te digitaliseren en te ontsluiten? Op welke manier zal dit budget ter beschikking van het VIAA worden gesteld?

Zijn er plannen om een wettelijk depot voor audiovisueel materiaal op te richten in Vlaanderen, zoals dat bestaat voor geschriften, tijdschriften, boeken? Zo ja, hoe zal dat eruitzien en tegen wanneer komt dat er? Zo nee, waarom kiest u daar niet voor?

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Voorzitter, we hebben over dit dossier al meerdere keren een debat gevoerd. Op 23 september 2013 hebben de VRT en VIAA een samenwerkingsovereenkomst goedgekeurd die de basis legt voor een langetermijnoplossing voor het archief van de openbare omroep. De overeenkomst stipuleert de principes aangaande: de digitalisering, annotering, bewaring en ontsluiting van het nog niet gedigitaliseerde archief, en de annotering van het reeds gedigitaliseerde maar nog niet geannoteerde archief; de bewaring en ontsluiting van het reeds gedigitaliseerde archief en het nieuwe audiovisuele materiaal dat in de toekomst door de VRT zal worden geproduceerd. Daarnaast bepaalt de overeenkomst ook dat VIAA het materiaal toegankelijk zal maken voor onderwijs en onderzoek en uiteraard ook voor de openbare bibliotheken.

De beheersovereenkomst van de VRT stelt dat de openbare omroep de digitalisering van zijn archief zelf moet behartigen tot eind 2013. Lange tijd was er onduidelijkheid over wat er daarna moest gebeuren. Die onduidelijkheid is, denk ik, nu weggenomen.

De 25 deskundige personeelsleden die bij de VRT op dit project werken, hebben nog heel veel tijd nodig om het hele archief van de VRT te digitaliseren.

Minister, welke engagementen worden in deze samenwerkingsovereenkomst aangegaan door de VRT en VIAA? Welke financiële implicaties heeft deze overeenkomst voor de betrokken partijen?

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, we weten allemaal dat de VRT al een hele tijd bezig is met het digitaliseren van zijn zeer rijke archief. Het is een heuse schatkamer met een beeldarchief, maar ook een audioarchief. De VRT startte met het oog daarop al meerdere projecten op. In 2008 was er het DIVA-project. Toen ging het vooral om het digitaliseren en annoteren. Wij kregen de kans om het beeld- en geluidarchief van de VRT te bezoeken. Daar kun je zien dat veel van die oude dragers, ik bedoel filmrollen, inderdaad de tand des tijds niet doorstaan. Ze zijn onderhevig aan verzuring. Veel beeldrollen plakken aan elkaar vast en zijn niet meer te redden.

Het is heel nuttig en wenselijk dat dit archief bewaard wordt voor het nageslacht en dat het ontsloten wordt. Nu al zijn meerdere fragmenten uit het VRT-archief op het internet te

bekijken. Er is trouwens een heel leuk filmpje bij uit een Sporttribune van begin de jaren tachtig. In dat programma werd een sportonderwerp iets dieper uitgediept. Het gaat om een filmpje over Berchem Sport. U kunt mij daar als manneke van elf jaar achter de omheining zien staan. Ik zie er anders uit dan nu, maar het is toch heel leuk om te zien. Dat geeft een meerwaarde. Maar dit terzijde.

Ik ben een groot voorstander van het bewaren van dit rijke archief. Ik heb over dit onderwerp tijdens de vorige legislatuur vragen laten stellen, en ik heb deze legislatuur de kans gehad om er zelf vragen over te stellen. Het is heel belangrijk dat we zo optimaal mogelijk met het archief van de VRT omgaan, maar evenzeer met de archieven van de andere omroepen die er nu zijn. We hebben allemaal de start van vtm meegemaakt. Dat was allemaal nieuw voor ons. Maar onze kinderen hebben nooit een wereld gekend zonder vtm, Vier of Vijf. Zij kunnen zich de tijd niet voorstellen dat er enkel een openbare omroep was. Ook de archieven van de commerciële omroepen zijn belangrijk.

Na het DIVA-project en het VErDi-project hebben de VRT en VIAA nu deze samenwerkingsovereenkomst gesloten. Het VErDi-project liep af. In de jaarlijkse verslaggeving van de VRT stelt de voorzitter van de raad van bestuur, Luc Van den Brande, dat er voor dat archief in de begroting van de VRT na 2013, wanneer VErDi afloopt, niet in extra middelen meer wordt voorzien. Dan moet dit helemaal worden geïncorporeerd in VIAA. Maar Luc Van den Brande zei toen ook dat hij dit niet allemaal zomaar zou afgeven, want er zijn ook problemen met rechten en dergelijke. Dat ligt niet allemaal zo voor de hand.

Ik was een beetje enthousiast over het feit dat er een samenwerkingsovereenkomst is afgesloten inzake de bewaring en ontsluiting van het historisch archief bij VIAA op de Waalse Krook. De Vlaamse Regering heeft er akte van genomen, op 4 oktober 2013, als ik me niet vergis. Mijnheer van Rouveroi, collega uit Gent, u kent het project zeer goed. Ze hebben daar al meerdere projecten gehad. Maar nu is er toch een project met kans op slagen.

Minister, hoever staan we nu? Er was bij de VRT heel veel scepsis. Dat is gebleken bij de verschillende rapportages van de VRT in het parlement. Wat is de stand van zaken met betrekking tot het archief van de VRT en de infrastructuur van VIAA? Ik weet dat de stad Gent wat moeilijkheden heeft gehad om die infrastructuur op poten te zetten.

De historische dragers uit het VRT-archief zijn zeer moeilijk te bewaren. Die moeten in gekoelde ruimtes bewaard worden en dergelijke meer. Is het de bedoeling dat het volledige VRT-archief naar Gent verhuist? Is daar in de nodige infrastructuur voorzien om die te bewaren? Zo ja, wat is de timing van het overbrengen van het VRT-archief, en in het bijzonder de oude dragers, naar de Waalse Krook?

Welke afspraken zijn er gemaakt inzake de ontsluiting? We weten al dat het de bedoeling is om dat vooral te doen voor professionele mensen of ondernemingen, bijvoorbeeld omroepen die archiefbeelden nodig hebben, en het onderwijs. Gaat dat verder? Zo ja, op welke manier? Als het bijvoorbeeld ook mogelijk wordt voor particulieren, hoe zit het dan met de rechtenproblematiek? Bij de verschillende bedrijfsbezoeken die we in dat kader hebben gedaan, zowel in deze als in de vorige legislatuur, heeft de VRT er altijd op gehamerd dat dat niet zo'n eenvoudig verhaal is.

Welke financiële afspraken zijn er gemaakt tussen VIAA en VRT? Als parlement zijn wij immers ook een beetje de hoeder van het budget van de VRT. Zal dit de VRT iets kosten? Gebeurt het volledig met subsidies die VIAA krijgt? Hoe ziet het financiële plaatje eruit?

Ik heb in de samenwerkingsovereenkomst gelezen dat de VRT haar expertise ter beschikking zou stellen aan VIAA. Wat moet ik daaronder verstaan? Gaat dat over personeelsleden die betaald worden met VRT-middelen, die dan voor VIAA werken? Hoe moeten we dat precies zien? Kunt u daar wat meer duidelijkheid over geven?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Ook ik ben een grote pleitbezorger van het digitaliseren van archiefmateriaal. Ik sluit me aan bij wat de collega's hebben gezegd. Wat betekent dit qua kwantiteit? Op welke termijn zal dat gebeuren? Hoeveel uren audiovisueel materiaal zal men digitaliseren? Wat betekent dat financieel voor de VRT? Wie betaalt wat?

En hoe zit het met de private omroepen? Zij bouwen intussen immers ook een archief op. Zijn er ook plannen om afspraken te maken tussen VIAA en de private omroepen?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, collega's, onze bedoeling was heel duidelijk om via de missie mee te geven dat er een inhaalbeweging wordt georganiseerd op het vlak van digitalisering, het digitaal bewaren van ons audiovisueel erfgoed in zijn totaliteit. Dat is duidelijk de missie van VIAA. Dat is niet beperkt tot het archief van de VRT. Het gaat om ons audiovisueel erfgoed in zijn totaliteit, waar het ook zit.

De oprichting van een Vlaams Instituut voor digitale Archivering en ontsluiting van het Audiovisueel erfgoed is een engagement dat ook duidelijk in het regeerakkoord stond. En vanwege de urgentie van de taak, omdat veel van het materiaal onderhevig is aan het verlies van kwaliteit en uiteindelijk vernietiging, en vanwege de omvang van de taak om dat voor het hele audiovisuele erfgoed te doen, werd een speciaal samenwerkingsverband geïnstalleerd tussen de vzw Waalse Krook en iMinds.

We hebben iMinds voor de opstartfase 2013-2014 een eenmalige subsidie gegeven, voor het niet onaanzienlijke bedrag van 7,8 miljoen euro. Dat bedrag gaat naar de werking. Dat wil zeggen: medewerkers betalen, uitbouw van het dienstenaanbod en ontsluiting. Daarnaast gaat het ook naar de digitaliseringsprojecten an sich.

Het is een samenwerkingsverband met verschillende collega's in de regering. Ikzelf en de minister van Cultuur, Joke Schauvliege, hebben de infrastructuurkosten op onze rekening genomen. We hebben daar elk nog 2 miljoen euro voor vrijgemaakt. Dat is een serieuze injectie om die inhaalbeweging mogelijk te maken, waarvan iedereen de 'sense of urgency' onderschrijft.

We hebben gezocht naar een snelle manier om het te kunnen doen, via bestaande organisaties zoals het kenniscentrum iMinds, dat daar met de Waalse Krook een overeenkomst over heeft afgesloten.

Naar aanleiding van de onderhandelingen over de beheersovereenkomst hebben wij ook gesproken over de digitalisering van het archief van de VRT zelf. We hebben afgesproken dat de VRT tot eind 2013 de digitalisering zelf nog voor haar rekening zou nemen. De afgelopen jaren heeft de VRT op dat vlak al heel duidelijke inspanningen geleverd. Vanaf 2014 wilden we allemaal tot die nieuwe oplossing komen, binnen het kader van VIAA. Ook in het addendum aan het convenant van iMinds, die we de opdracht hebben gegeven om het VIAA mee op te starten, werd opgenomen dat men moest overleggen met de VRT, zodat het VRT-archief enerzijds zou kunnen worden opgenomen in dit kader van het VIAA en dus een beroep zou kunnen doen op de middelen voor de digitalisering via het VIAA, en anderzijds dat er de nodige afspraken konden worden gemaakt aangaande de overgangsmodaliteiten voor de digitalisering, bewaring en ontsluiting van het VRT-archief, rekening houdend met de afspraken in de beheersovereenkomst. Daarmee komen we tegemoet langs de ene kant aan de zorg voor de nodige financiële voorzieningen om het VRT-archief te blijven digitaliseren, en langs de andere kant aan de zorg om het te laten opgaan in de bredere ambitie van het VIAA zelf. Dat is het kader.

Wat is de stand van zaken en hoe zit het met het VErDi-project? VErDI zal tegen eind 2013 de door de VRT vooropgestelde digitaliseringsdoelstellingen ruimschoots halen, vertelt de VRT mij. 96.000 uren beeld- en 49.000 uren audiomateriaal, of in totaal 145.000 uren, zullen tegen eind 2013 zijn gedigitaliseerd. Hiermee zal VErDI het archiefmateriaal op een aantal

historische dragers volledig hebben gedigitaliseerd, namelijk alle audiocassettes, alle Digital Audio Tapes (DAT), alle journaalitems die op film bewaard werden en de geïdentificeerde materialen waarvan men had vastgesteld dat ze al door azijnvorming werden aangetast. Dat materiaal was dus het meest kritisch wat betreft het effectief fysisch kunnen blijven bewaren.

Naast de digitalisering heeft de VRT ook al van de gelegenheid kunnen gebruikmaken om een heel groot deel van het materiaal te annoteren. Voorafgaand aan het VErDI-project had de VRT ook nog andere digitaliseringsprojecten, waaronder het DIVA-project. Eind 2013 zal de VRT uiteindelijk reeds in totaliteit, VErDI en DIVA samen, 169.000 uren beeldmateriaal hebben gedigitaliseerd, goed voor 42 procent van het totale beeldmateriaal, en 62.500 uren audiomateriaal of 44 procent van het totale audiomateriaal. Dat zal de stand van zaken zijn op het einde van het jaar.

In de overeenkomst tussen de VRT en het VIAA werden afspraken gemaakt over de taken en verantwoordelijkheden van beide partijen met betrekking tot de toekomst, dus de verdere digitalisatie van het resterende VRT-archief. De afspraken zijn de volgende. Het VIAA staat in voor de verdere digitalisatie, de annotatie en de bewaring van het VRT-archief. De VRT blijft verantwoordelijk voor het registreren en labelen van het analoge materiaal, het logistieke proces dat ermee samenhangt en de kwaliteitscontrole na de digitalisatie. Er werd ook een indicatieve planning opgemaakt voor de uitvoering van de resterende VRT-digitaliseringsprojecten. Het VIAA krijgt een gebruikslicentie om het archiefmateriaal te ontsluiten naar drie niet-commerciële doelgroepen: onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en bibliotheken intra muros.

Er werden ook afspraken gemaakt over de dienstverlening die de VRT zelf aan het VIAA zal leveren. Dat betreft meer specifiek de expertise inzake annotering die de VRT heeft opgebouwd. Het zou zonde zijn om die expertise niet meer in te zetten. Deze dienstverlening betekent concreet het inzetten van VRT-medewerkers voor de annotatie van archiefmateriaal van de VRT en van andere contentpartners van het VIAA en voor het opzoeken van het nodige materiaal voor de ontsluiting naar de drie doelgroepen die bepaald zijn. Hiervoor zullen bij de VRT in het kader van deze overeenkomst maximaal acht medewerkers blijvend worden ingezet. Bijkomend werden in de dienstenovereenkomst ook afspraken gemaakt voor het afwerken van twee lopende VRT-digitalisatieprojecten, die nog door de VRT-medewerkers zullen gebeuren, maar dan wel aan marktconforme voorwaarden in de relatie tussen de VRT en het VIAA.

De VRT-middelen worden geleverd onder de voorwaarden opgenomen in de dienstenovereenkomst tussen de VRT en VIAA. In de context van de dienstenovereenkomst zal de VRT instaan voor het ter beschikking stellen van een aantal ervaren medewerkers voor de annotatie van het VRT-materiaal maar ook van andere contentpartners, zoals ik al heb aangegeven, en voor het opzoeken van het nodige materiaal voor de ontsluiting naar de doelgroepen. Hiervoor zullen vanuit de VRT initieel acht medewerkers worden ingezet. Daarvoor is een scenario uitgewerkt en dat zal op termijn worden herleid tot vijf medewerkers. Die planning is afgesproken. Deze medewerkers worden ingezet aan kostprijs. In totaal gaat het voor 2014 om een bedrag van ongeveer 612.000 euro. Dat bedrag aan loonkosten voor deze medewerkers zal de VRT verder dragen.

Bijkomend werden in de dienstenovereenkomst ook afspraken gemaakt voor het afwerken van de twee lopende digitalisatieprojecten, de videobanden VHS en de Betacamtapes. Dat doet de VRT verder aan marktconforme voorwaarden. De digitalisatie van VHS gebeurt op dit moment ook door een externe partner, onder een lopende raamovereenkomst die VRT afsloot in 2013. De Betacamtapes zullen worden afgewerkt door de VRT-medewerkers zelf. Hiervoor zal ook de bestaande VRT-infrastructuur verder worden gebruikt. Voor VHS gaat het om een bedrag van 250.000 euro in 2014. Voor Betacam is de regeling met de VRT voor VIAA om het budgetneutraal te doen, in vergelijking met andere uitbestedingen. De digitalisering gebeurt hier dus tegen dezelfde voorwaarden als bij externe dienstenaanbieders.

De hierboven vermelde middelen worden geput uit het digitaliseringsbudget van VIAA. Het zal in totaal gaan om 4,2 miljoen euro voor de periode 2013-2014. De VRT is daarnaast met eigen middelen verantwoordelijk voor: het registreren en labelen van het analoge materiaal, het logistieke proces dat ermee samenhangt en de kwaliteitscontrole na de digitalisatie.

De regionale en private omroepen kunnen tegen dezelfde voorwaarden als alle andere partners aan het VIAA-project deelnemen: VIAA digitaliseert en bewaart, en in ruil krijgt het bepaalde ontsluitingsrechten. De regionale omroepen zijn betrokken als partners vanaf de eerste digitaliseringsgolf, onder andere voor hun U-matic tapes. Met de VMMA en SBS Belgium worden ook gesprekken gevoerd. Zij zijn evenwel nog niet in de eerste digitaliseringsgolf betrokken, omdat eerst de oudere dragers aangepakt worden. Dat is ook logisch vanuit de opdracht aan VIAA om eerst het meest bedreigde materiaal te digitaliseren.

Zijn er plannen om een wettelijk depot op te richten in Vlaanderen? Het hoofddoel van een wettelijk depot is het verzamelen, bibliografisch ontsluiten en bewaren van het gedrukte culturele erfgoed van een land voor de toekomstige generaties. In België verwerft en bewaart de afdeling wettelijk depot van de Koninklijke Bibliotheek sinds 1 januari 1966 alle publicaties die zijn verschenen op het grondgebied en alle publicaties die zijn gepubliceerd in het buitenland door auteurs van Belgische nationaliteit. Dat gebeurt vandaag. Er zijn op dit moment geen plannen om een wettelijk of decretaal onderbouwd depot op te richten in Vlaanderen. Dat is ook niet evident, er zijn nog een aantal knelpunten. De Vlaamse Gemeenschap is bijvoorbeeld wel bevoegd voor het instellen van een deponieplicht in het Nederlandse taalgebied, maar de situatie in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is minder duidelijk. Ook moet worden uitgemaakt of een decretaal depot een aanvulling moet worden op het wettelijke depot of een volledig parallelle verdubbeling ervan. Ten slotte is ook de kostprijs voor een decretaal depot een belangrijk item. Er moet bewaarruimte zijn, serverruimte voor de deponering van websites enzovoort.

VIAA zet dus in de eerste plaats in op een vrijwillig depot, waarbij met producenten en omroepen zal worden gestreefd naar een overeenkomst die voor alle partijen voordelen biedt. De leveranciers van content zijn zeker van een veilige bewaring en VIAA krijgt specifieke rechten voor bepaalde doelgroepen. Dat is ook de manier waarop men de VRT-overeenkomst heeft opgebouwd.

Nu hebben we er eerst voor gekozen om dit vrijwillige model zijn plaats te laten verwerven, om zo ervaring op te doen en gaandeweg te groeien. Wanneer dit vrijwillige model in de toekomst verder is gegroeid maar toch op problemen blijft stuiten, zou een wettelijk depot potentieel een oplossing kunnen zijn, maar dan moeten we alle randvoorwaarden en mogelijke consequenties op het vlak van onder andere regelgeving en budgetten in detail onderzoeken en regelen.

Wat is de stand van zaken van de infrastructuur? Voor alle duidelijkheid: als wij het hebben over infrastructuur, gaat het over de infrastructuur voor de operaties. Ik heb het niet over de infrastructuur van de vastgoedoperaties in Gent, daar zijn andere mensen verantwoordelijk voor. Dat is een belangrijk element in de context, maar het zit niet in dit project vevat. Wij focussen ons hier op de infrastructuur die nodig is om het digitaliseren en de missie van VIAA mogelijk maken.

VIAA wil in het eerste kwartaal van 2014 zijn operationele infrastructuur realiseren. Daarvoor werden in de loop van 2013 een aantal Europese aanbestedingen opgestart, onder andere met betrekking tot datacentra, hardware, software en interactieve platformen, die allemaal nodig zijn voor de digitalisering. Die procedures lopen. Een aantal van deze trajecten zijn ondertussen afgerond, andere zijn nog lopende. VIAA meldt me dat ze op schema zitten om de ambities en planning op dit vlak te realiseren.

De historische dragers van de VRT worden bewaard in zoverre ze in de toekomst niet achteruitgaan en er garanties zijn dat ze in de toekomst nog leesbaar zijn. Het heeft geen zin

om analoge dragers die na digitalisatie verder degenereren of waarvan de afspeelapparaten verdwijnen, verder bij te houden, zoals de eerste tapes. Voor film daarentegen heeft het, gezien hun intrinsieke kwaliteit, wel zin om die verder te bewaren. VIAA zelf zal enkel digitaal materiaal bewaren en zal niet instaan voor de bewaring van analoge dragers. De VRT zal in de toekomst dus zelf die analoge filmdragers bewaren. De vroegere gedigitaliseerde delen van het VRT-archief zullen tegen eind 2015 overgedragen worden aan VIAA.

De VRT heeft VIAA een licentie gegeven voor de ontsluiting naar de doelgroepen die we gedefinieerd hebben, voor het materiaal waarop ze zelf de rechten heeft. Indien noodzakelijk is VIAA zelf verantwoordelijk voor het verder klaren van de rechten. VIAA zal hiervoor met de beheerders van deze rechten overleg voeren. De VRT zal daarbij al haar kennis met betrekking tot het klaren van rechten ter beschikking stellen van VIAA.

Welk budget is nodig om het resterende materiaal van de openbare omroep en de private omroepen te digitaliseren? Voor de VRT, die het grootste archief heeft, zal ongeveer 2 miljoen euro per jaar nodig zijn om het volledige archief tegen 2025 te kunnen digitaliseren, inclusief de dienstenovereenkomst waarover ik al heb gesproken. Voor de andere partners samen, partners van erfgoed en andere media, wordt geraamd dat er minimaal 1 miljoen euro per jaar nodig is. Deze schattingen worden nu verder verfijnd en zullen in maart 2014 mee worden opgeleverd in een plan van aanpak voor VIAA voor de volgende jaren.

Wij hebben het opstartbudget vrijgemaakt voor 2013 en 2014, om de eerste dringende acties te doen en om verder een planning op te maken voor de jaren nadien. Bovendien moet duidelijk zijn dat een minimumbedrag van 3 miljoen euro per jaar enkel de digitalisering en de basisannotatie betreft, niet de verdere bewaring en de ontsluiting van het digitaal archief. Het is ook belangrijk om aan te geven dat deze ramingen enkel te realiseren zijn bij een gezamenlijke aanpak voor massadigitalisering. Hierdoor kunnen veel lagere prijzen bedongen worden bij digitaliseringsfirma's. Dat was ook een van de doelstellingen van VIAA: om door het samen te brengen de kosten voor de samenleving te kunnen drukken.

Ik moet ook opmerken dat we die fondsen hebben uitgetrokken voor 2013-2014. Het is nog een hele uitdaging om het materiaal voor het hele landschap verder te digitaliseren tijdens de volgende jaren. De uitdaging is in de eerste plaats technisch en operationeel. VIAA is volop bezig om zich daarop te organiseren. De uitdaging zal ook financieel en budgettair zijn.

Zoals elke contentprovider moet ook de VRT bijdragen in de kosten voor de voorbereiding – de registratie en de labellen –, de logistiek van de analoge dragers en de kwaliteitscontrole. Dat is het principe dat nu werd uitgewerkt voor de VRT en dat ook geldt voor andere contentproviders.

Voor de dienstenovereenkomst en specifieke afspraken verwijs ik naar de uitleg die ik al eerder gaf. Wat digitalisering betreft, zal VIAA op basis van een indicatieve planning verder op zoek gaan naar de geschikte externe partners om de verdere digitaliseringsprojecten materieel en manueel uit te voeren. Dat zal VIAA moeten doen met de toegewezen middelen die nu uitgetrokken werden. Voor 2013-2014 werd er 4,2 miljoen euro uitgetrokken voor digitalisering. In maart zal men veel meer gedetailleerde uitspraken kunnen doen over de raming en de planning voor de volgende jaren. Dan zal het ook duidelijker worden hoeveel middelen wij daar als overheid en samenleving de volgende jaren idealiter nog voor moeten vrijmaken.

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: Minister, het antwoord is bevredigend. Zoals ik al zei in mijn vraagstelling is het een goede zaak. De marsrichting is goed. Het einddoel is duidelijk. De meet is uiteraard nog niet bereikt. Dat is evident. De klus is namelijk zeer omvangrijk, zeker uitgedrukt in financieel-budgettaire termen.

U eindigde met de mededeling dat we dan wel zullen zien hoeveel onze samenleving daarvoor veil heeft. Dat is inderdaad een keuze, een politieke keuze. Wat mij betreft, moet ze daar absoluut heel veel veil voor hebben, zo niet dreigt een onherroepelijk verlies. Mag ik dan aannemen dat u met ‘de samenleving’ toch bijvoorbeeld ook de VRT bedoelt? Ik meen te hebben begrepen dat de VRT dat tot op vandaag zelf financierde. Er zijn nu oplossingen voor de toekomst: er werd een schaal gecreëerd, er is een structuur. Is het dan oneerbaar om te veronderstellen dat de VRT daar de komende jaren in de beheersovereenkomst een vast bedrag voor opzij zal zetten, ten einde haar aandeel te leveren in die financiële opdracht?

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik denk dat alle partijen hier het belang erkennen van het archief, dat ongelooflijk belangrijk is om ons collectief erfgoed te bewaren. Cultuur en Media slaan hiervoor de handen in elkaar. Dat is een goede zaak. Dat het in Gent wordt gerealiseerd, is mooi meegenomen. *(Opmerkingen. Gelach)*

In de beheersovereenkomst staat de mededeling aan de regering. Op bladzijde 4 staat dat vanaf 2014 tot eind 2019 12 miljoen euro wordt uitgetrokken voor de eerste fase, met een gemiddelde van 2 miljoen euro per jaar. Vanaf 2020 tot 2025 wordt er 8 miljoen euro uitgetrokken voor de tweede fase. Dat is een raming, die zal worden geëvalueerd.

U hebt zelf nog een aantal cijfers meegegeven. Kunt u ons een overzicht bezorgen? Het is nogal onduidelijk.

De private partners zullen in gelijke mate bijdragen aan deze operatie. U hebt ook gesproken over de regionale zenders. Zijn daar al gesprekken gaande? Welke regionale zenders hebben daar tot nu toe interesse in getoond?

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, ik ben heel tevreden met meerdere aspecten van het antwoord, zoals over het bewaren van de oude dragers. Het heeft geen zin om dragers die verloren zijn door verzuring nog langer te bewaren, maar de dragers die nog in goede staat zijn, kunnen we wel bewaren. Dat is goed, want wat op die filmbanden staat, is cultureel erfgoed. De band zelf is voor een stuk industrieel erfgoed. Het is ook belangrijk dat het industrieel erfgoed bewaard blijft. Ik ben daar dus tevreden mee.

Ik ben ook tevreden dat die overeenkomst en de initiatieven die deze regering heeft genomen, enigszins getild worden over deze legislatuur, tot 2015. Ik weet dat u geen grote engagementen kunt maken voor een eventuele volgende regering. Het zou misschien zelfs onkies zijn indien u dat zou doen. Ik kan alleen maar hopen dat een volgende regering een even groot hart voor deze zaak heeft als deze regering.

De heer van Rouveroy zei dat de VRT daar een belangrijke rol in te spelen heeft en dat het dan ook belangrijk is dat de VRT voor de komende beheersovereenkomst een vast bedrag uittrekt voor dit project. Ik zou een andere suggestie willen doen. U weet dat ik altijd heel voorzichtig ben in wat de individuele burger moet bijdragen aan projecten, zeker wanneer het de VRT betreft. Alles wat de VRT al heeft gedaan, is uiteindelijk voor een groot stuk gefinancierd door die burger. Het ontsluiten en het digitaliseren van dit erfgoed, is echter niet onmiddellijk een kerntaak van die openbare omroep.

Ik zie dat VIAA een gebruikslicentie heeft wat de ontsluiting betreft, zeker niet voor het commerciële. Als commerciële omroepen of eender wie commercieel gebruik wil maken van archieven, moet daarvoor worden betaald. Dat is nu eenmaal zo. Maar omdat de ontsluiting nu gericht is op onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en bibliotheek, maar intra muros, denk ik dat het mogelijk moet zijn en dat er vanuit de bevolking ook vraag naar is om die archieven te kunnen raadplegen.

Moet de burger het VRT-archief gratis kunnen raadplegen? Ja en neen. Ja, want die programma's zijn gemaakt met belastinggeld. Neen, want het is geen kerntaak van de VRT om die te ontsluiten en ervoor te zorgen dat die bijvoorbeeld via het internet geleverd kunnen worden aan de betrokken burger die dat eens wil bekijken. Als men dat tegen kostprijs doet, kan de VRT op die manier een deel van de kostprijs recupereren. Dat lijkt mij nog billijk. De belastingbetaler hoeft niet extra te betalen voor programma's die al met belastinggeld gemaakt zijn, maar aan de andere kant kan hij een archief raadplegen waarvoor de VRT, en in het verlengde VIAA, wel middelen heeft uitgetrokken om dat ter beschikking te stellen. Als men dat tegen kostprijs aanlevert, lijkt het me geen te grote bijdrage van de burger om archiefbeelden te raadplegen.

Misschien moet men zo'n piste eens bekijken. Ik ben er alleszins van overtuigd dat daar een markt voor is.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik zal een lijst laten maken van de bijkomende vragen. We zullen u een bijkomend overzicht bezorgen.

Voor mij is het heel belangrijk dat we hiermee konden starten en dat we ook duidelijk de missie konden aangeven aan een organisatie die niet alleen over het VRT-archief gaat, maar ook een model van aanpak ontwikkelt en de middelen heeft om dat met andere partners te doen. We zitten op de goede weg op dat vlak. Men heeft een werkwijze ontwikkeld, een manier waarop men de rechten kan organiseren, de taken en de budgetten kan verdelen tussen VIAA en de andere partner die de rechten heeft, ongeacht of dat de VRT is als publieke partner, een private partner of een andere publieke partner uit de culturele sector die archief heeft. Het blijft sowieso ieders verantwoordelijkheid om voor zijn archief te zorgen. Als overheid proberen we een belangrijke stimulans te geven, een kader te creëren en budgetten te geven om dat mogelijk te maken. We moeten goed beseffen dat het, zeker voor kleinere organisaties, publiek of privaat, niet evident is om die verantwoordelijkheid helemaal alleen op te nemen.

Ik ben ervan overtuigd dat we goed gestart zijn om het technisch aan te bieden, operationeel mogelijk te maken en budgettair mee te ondersteunen. In de toekomst zullen we vast en zeker aanwijzingen krijgen over hoe men deze verantwoordelijkheid op basis van die eerste ervaringen verder zal kunnen opnemen en organiseren.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de gevolgen voor de Vlaamse Gemeenschap van de nieuwe federale auteurswetgeving - 147 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Op 18 juli 2013 werd een nieuw voorontwerp wetboek Intellectuele Eigendomsrechten goedgekeurd door de federale ministerraad. Het gaat eigenlijk om een boekdeel, boek XI Intellectueel Eigendom, van het wetboek Economisch Recht.

Het grootste deel van deze wet is een loutere codificatie over vormen van intellectuele eigendom, maar een belangrijk hoofdstuk gaat over auteursrecht en naburige rechten. Dit voorontwerp wil de bestaande Belgische wetgeving inzake intellectuele eigendom codificeren, Europese regelgeving naar Belgisch recht omzetten en daarnaast ook verschillende verbeteringen aanbrengen op vlakken waar er uit de praktijk klachten zouden bestaan. Zo werden onder meer bepalingen ingevoegd met betrekking tot de transparantie van

beheersvennootschappen en tot het vereenvoudigen van aangiftes en betalingen van auteursrechtelijke vergoedingen via een uniek loket en een eengemaakte factuur. Ook in de oprichting van een regulator voor de beheersvennootschappen, de Dienst Regulering, is voorzien, naast de bestaande controledienst op de beheersvennootschappen. Minister Vande Lanotte wil onder meer een beter maatschappelijk draagvlak voor het auteursrecht creëren.

Uiteraard hebben wij niets tegen de doelstellingen van dit wetsontwerp. Maar net als de Vlaamse Onafhankelijke Televisie Producenten (VOTP) zijn wij erg bekommerd om de gevolgen van deze nieuwe wetgeving op het fragiele ecosysteem van de Vlaamse mediasector. De VOTP heeft zijn bezwaren al overgemaakt.

Wij stellen vast dat de voorgestelde tekst verschillende wijzigingen bevat die verder gaan dan de loutere codificatie of omzetting van de Europese regelgeving, en weinig tot geen rekening houdt met de realiteit en de praktijk in de audiovisuele productiesector. Hierdoor wordt het maken van Vlaamse fictie sterk bemoeilijkt of zelfs onmogelijk gemaakt, ten voordele van een toestroom van buitenlandse audiovisuele werken. Dat is een belangrijke vaststelling. Het voorontwerp is immers gebaseerd op enkele foutieve uitgangspunten wat betreft de financiering en inkomsten uit audiovisuele exploitaties.

Als dit wetsontwerp ongewijzigd wordt goedgekeurd door de Federale Regering en het federale parlement, zou Vlaanderen wel eens geconfronteerd kunnen worden met de negatieve gevolgen ervan.

Ik geef enkele voorbeelden.

Er is de inperking van het vermoeden van overdracht, waardoor de uitvoerende kunstenaars, inclusief cameramensen en anderen, en de auteurs hun audiovisuele exploitatierechten van een audiovisueel werk niet langer volledig aan de producent overdragen. Zonder garantie dat de producent alle rechten in handen zal krijgen en zonder voorafgaand duidelijk beeld van de totale kost van de productie, zullen coproductiepartners of andere partijen die de productie mee financieren, niet langer willen investeren in of bijdragen tot het audiovisuele werk. Bovendien zou het schrappen van het vermoeden van overdracht ook met zich kunnen meebrengen dat één auteur of uitvoerend kunstenaar een gehele uitzending en/of de verdere exploitatie van het werk kan blokkeren, hetgeen natuurlijk zou leiden tot een onwerkbare situatie.

Tweede voorbeeld: de billijke vergoeding per exploitatiewijze via de beheersvennootschap, waardoor auteurs en uitvoerende kunstenaars voor elke exploitatiewijze recht hebben op een afzonderlijke en billijke vergoeding en hiervan geen afstand kunnen doen, tenzij met het oog op het beheer ervan door een beheersvennootschap. Het is niet wenselijk, onder meer wegens te veel dure administratie en opvolging, dat elke auteur of uitvoerend kunstenaar, en dus ook iemand die een kleinere bijdrage heeft geleverd aan het creatieve proces, een deelname in de inkomsten kan opeisen.

Derde voorbeeld: de kabeldoorgiftevergoeding, waardoor auteurs en uitvoerende kunstenaars hun kabeldoorgifteredt wel nog kunnen overdragen aan de producent, maar niet langer hun recht op vergoeding daarvoor. De nieuwe wet bepaalt dat van dit recht op vergoeding geen afstand kan worden gedaan en dat de collectieve beheersvennootschappen van uitvoerende kunstenaars en auteurs instaan voor de inning van die vergoeding. Voorts stipuleert het voorontwerp dat de collectieve beheersvennootschappen van auteurs en uitvoerende kunstenaars rechtstreeks naar de kabelmaatschappijen kunnen stappen om deze vergoeding te innen. Gevolg is dat de producent niet langer een rustig genot van de kabeldoorgifte kan verzekeren aan derde gebruikers, die overigens in de meeste gevallen contractueel uitdrukkelijk een vrijwaring eisen voor verdere intellectueelrechtelijke aanspraken. Zonder rustig genot en zonder de nodige vrijwarings hiertoe daalt de waarde van het audiovisuele werk onmiddellijk, en bijgevolg dalen ook de mogelijkheden tot financiering, exploitatie en ontwikkeling van audiovisuele werken.

Kortom, producenten maar ook kabeldistributeurs en televisieomroepen zullen door deze bepalingen meer kosten moeten maken om in regel te zijn met het auteursrecht. Ze zullen grotere onzekerheid hebben over de financiële haalbaarheid van producties en daardoor ofwel afzien van het maken van Vlaamse audiovisuele producties en ze vervangen door goedkopere aangekochte buitenlandse producten, ofwel aankloppen bij de Vlaamse Gemeenschap voor meer overheidssteun. Het gevolg daarvan is een daling van de tewerkstellingskansen en een dalende verloning voor uitvoerende kunstenaars, waardoor ook zij een beroep zullen doen op ondersteuning van de Vlaamse Gemeenschap via het cultuurbeleid.

Minister, hebt u, via uw kabinet of administratie, met de federaal bevoegde minister over dit wetsontwerp overleg gepleegd? Heeft de federaal bevoegde minister overleg gepleegd met de door de Vlaamse Gemeenschap erkende distributeurs en omroepen of met het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF)? Bent u op de hoogte van de bekommernissen van het VOTP, die geformuleerd werden in dit lijvige document en, zo ja, hebt u hierover met hen overleg gepleegd? Hebt u deze in mijn ogen terechte bekommernissen en voorstellen tot wijzigingen aan het wetsontwerp overgemaakt aan de federale minister? Bent u bereid om de gevolgen van dit wetsontwerp voor de Vlaamse audiovisuele sector aan te kaarten in het Overlegcomité, dat normaal gesproken morgen vergadert?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, ik sluit mij aan bij de heer Yüksel. Als men op federaal niveau het auteursrecht wijzigt en die wijzigingen hebben een impact op de Vlaamse mediasector, zou het correct zijn dat er met ons of met de Vlaamse minister wordt overlegd.

Mijnheer Yüksel, ik deel dus zeker uw bezorgdheid. Het is niet stout bedoeld, collega, maar het is misschien niet slecht dat u deze insteek ook eens plaatst bij uw federale collega's, die toch mee aan tafel zitten. Het is belangrijk genoeg om daar aandacht voor te hebben.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Er werd over het wetsontwerp niet op voorhand overlegd met mijn kabinet of administratie.

Heeft de federaal bevoegde minister overleg gepleegd met het Vlaams agentschap of met het VAF? De Raad voor de Intellectuele Eigendom werd hierover geconsulteerd. Hierin zetelen onder meer een afgevaardigde van de VRT en Belgacom. Met het VAF was er nog geen contact. Het kabinet van de federaal bevoegde minister heeft me laten weten dat er naast het overleg in de Raad voor de Intellectuele Eigendom bilateraal overleg is geweest met verschillende actoren, waaronder de omroepen, het VOTP, de auteurs, verschillende betrokken organisaties en producenten.

Ik ben op de hoogte gebracht van de bekommernissen van het VOTP, zoals ze werden uiteengezet in de nota van september 2013. Het VOTP heeft mij in juli via mail op de hoogte gebracht van hun tot het federale kabinet gerichte reactie op het nieuwe wetboek Intellectuele Eigendom. Er werd, gezien de bevoegdheidsverdeling, geen vraag tot nader overleg tot mij gericht. Dit is een volledig federale bevoegdheid.

In de VOTP-nota heb ik wel kunnen lezen dat het VOTP vindt dat het voorontwerp verschillende positieve elementen bevat, maar ook dat er volgens het VOTP ook vier belangrijke pijnpunten zijn. Ik overloop ze even.

Ten eerste, het vermoeden van overdracht is een cruciaal vangnet voor de producent.

Ten tweede, de noodzaak van contractuele flexibiliteit en een keuzevrijheid in hoofde van auteurs/uitvoerende kunstenaars én de producent tussen een forfaitaire vergoeding en een deelname in de inkomsten.

Ten derde, de noodzaak van contractuele vrijheid en keuzevrijheid in hoofde van de auteurs/uitvoerende kunstenaars én de producent tussen een tussenkomst van een beheersvennootschap dan wel een rechtstreekse overeenkomst met de producent.

Ten vierde, de contractuele vrijheid ook op het vlak van inning van de kabeldoorgiftevergoeding.

Met betrekking tot deze pijnpunten heeft het kabinet van de federale bevoegde minister me het volgende laten weten. Over het vermoeden van overdracht lopen nog verschillende specifieke onderhandelingen met de betrokken actoren. De keuzevrijheid tussen een forfaitaire vergoeding en een procentuele vergoeding blijft bewaard in het voorontwerp. Die zorg zou dus weggenomen moeten zijn. Ook de rechtstreekse overeenkomst met de producent blijft bewaard in het voorontwerp. Wat betreft de contractuele vrijheid bij kabeldoorgifte legt de betrokken EU-richtlijn een verplicht collectief beheer op voor de kabelrechten. De tussenkomst van een beheersvennootschap is dus, volgens de lezing hiervan door de federale overheid, verplicht.

U weet dat ik met mijn beleidsinitiatieven tracht in te zetten op een duurzaam en evenwichtig media-ecosysteem. Daartoe hebben wij, ook in overleg met deze commissie, al veel initiatieven genomen. Daarbij heeft niet alleen de overheid, maar hebben ook de diverse betrokken spelers hun verantwoordelijkheid op te nemen. Ook de regels die dienaangaande met private partners worden afgesproken spelen daarin, samen met het hele intellectueel eigendomsrecht, een grote rol. Het is een complexe problematiek, waarin de belangen van de diverse spelers privaatrechtelijk worden georganiseerd en niet noodzakelijk op alle punten verzoenbaar lijken.

Uit de informatie die wij tot nu toe van het federale kabinet kregen, blijkt ook dat een aantal zaken verder worden besproken en opgelost worden of ondertussen opgelost zijn.

Ik wacht nog even het resultaat van het verdere overleg af, en welke eventuele verfijningen het met zich zal meebrengen. Indien zou blijken dat het wetsontwerp het media-ecosysteem zou verstoren, zal ik dat zeker aankaarten via de geëigende kanalen. Een agendering is dan mogelijk aan de orde.

Het is belangrijk om te beseffen dat dit een complexe aangelegenheid is. We moeten proberen verschillende belangen met elkaar te verzoenen. Men is daar op het federale niveau mee bezig. Er wordt verder overleg gepleegd. Ik wil dit samen met jullie evalueren en bekijken wat het overleg oplevert. Zo kunnen we weten of we initiatieven moeten nemen om een aantal zaken te evoceren.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, dank u voor uw antwoord. Ik concludeer er twee zaken uit. Er zal over bepaalde zaken nog overleg plaatsvinden of het vindt al plaats. Dat ecosysteem is fragiel. Er zijn tegengestelde belangen, afwegingen en overwegingen. Maar uiteindelijk moeten de verschillende niveaus ook over dit soort zaken spreken. Liefst op voorhand. Het is jammer dat men over dit wetsontwerp niet vooraf met uw administratie of met u heeft overlegd.

De bekommernissen van het VOTP, die inderdaad in een zeer lijvige nota zijn beschreven, worden voor een groot deel ook door andere spelers gedeeld. Daarom moeten die zaken niet enkel bilateraal maar ook ruimer, in onderhandelingen met de stakeholders, worden bekeken. Ik hoop dat er effectief rekening wordt gehouden met de punten die onduidelijk zijn en waar kritiek op is. Volgens mijn informatie – maar wie ben ik? – zijn er tot op heden geen ernstige gesprekken geweest. U zegt dat er nu wel onderhandelingen plaatsvinden. Ik zou graag hebben dat men daarover terugkoppelt naar de instanties en partijen die overleg hebben gevraagd en die bezwaren hebben geformuleerd.

Ik verwacht van u, als bevoegde Vlaamse minister, dat u dat ter sprake brengt op zo'n Overlegcomité en ook de nodige terugkoppeling vraagt. Morgen is daar al een kans toe, maar misschien ook op een volgend Overlegcomité. Ik verwacht dat u die partijen feedback geeft over hun bekommernissen en over wat men daar op federaal niveau mee doet.

Tijdens de zomer had ik het gevoel dat men het heel snel wou afronden. Ik ben blij te horen dat er nu bilateraal wordt onderhandeld, maar ook met de partijen die daarom gevraagd hebben. Ik kijk uit naar het resultaat van die onderhandelingen. Ik hoop dat men een antwoord formuleert op een aantal zaken, en dat men het wetsontwerp in die zin bijstuurt, zodat de individuele kunstenaars zo ruim mogelijk aan bod komen, maar ook de andere stakeholders in voldoende mate gehoord worden en er in voldoende mate rekening wordt gehouden met hun grieven en bekommernissen.

Hebt u er tot slot een idee van op welke termijn men het traject wil afsluiten en ermee naar het parlement gaan?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Dit initiatief valt volledig binnen de federale bevoegdheid. Ik vind het heel goed dat de federale minister dit aanpakt. Het wetsontwerp bevat veel dingen waar wij ook vragende partij voor zijn. Er zijn ook nog elementen waarover de verschillende stakeholders het niet met elkaar eens zijn. Voor die punten zoekt de federale minister nu verder naar een grotere consensus, wat ik ook goed vind.

We moeten beseffen dat er verschillende stakeholders zijn. Het VOTP is één belangrijke stakeholder die de producenten vertegenwoordigt. Maar er zijn ook andere stakeholders. Het is belangrijk om een evenwicht te zoeken. We moeten afwachten wat het resultaat van de onderhandelingen zal zijn en welke aanpassingen er zullen zijn. Als we dan vinden dat de belangen van onze gemeenschap geschaad worden, kunnen we inderdaad naar het Overlegcomité stappen. Maar we moeten stap voor stap gaan.

We volgen dit zeker op, collega's, en zullen rekening houden met alle aandachtspunten die door jullie naar voren worden gebracht en die door andere stakeholders bij ons worden aangekaart.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over een nieuw koninklijk besluit betreffende het monitoren van het internetverkeer - 168 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, collega's, voortaan moeten telecom-operatoren alle mogelijke details bijhouden over ons telefoon-, internet- en e-mailverkeer. Dat staat in een nieuw koninklijk besluit, zo meldde De Tijd onlangs. De Federale Regering stelt dat het KB verder gaat dan de Europese richtlijn, maar dat is blijkbaar nodig om het gerecht en de politie de nodige armslag te geven. De Privacycommissie moet de nieuwe regels nog evalueren.

Als we de analyse lezen, blijkt een en ander toch wel bijzonder ver te gaan. Werkelijk alles zou voortaan worden opgeslagen: hoeveel mails er worden verstuurd, het gebruik van Skype, waar en hoe lang iemand mobiel belt, wanneer en via welk netwerk men mobiel surft, hoeveel data men downloadt van het internet, hoe men de telefoon- en internetrekeningen betaalt, maar pakweg ook in welke winkel men een simkaart heeft gekocht, of gesprekken werden doorgeschakeld enzovoort.

Veel van deze zaken zijn uiteraard louter federale telecommunicatiebevoegdheid, minister, maar hier en daar raakt de opsomming mijns inziens ook de mediabevoegdheid van de gemeenschappen. Als we bijvoorbeeld spreken over het downloaden van internetdata, zien we dat een groot deel – en dat aandeel groeit nog steeds – van het dataverkeer draait rond het raadplegen van audiovisuele content, en dat valt onder media-activiteiten en mediadiensten, waarvoor de gemeenschappen bevoegd zijn.

In een analoog dossier, dat van de 800 megahertzfrequenties, werd een soortgelijke analyse door alle overheden gedeeld.

Minister, deelt u mijn analyse dat dit KB de mediabevoegdheid raakt wat betreft het monitoren van het internetverkeer? Werd over dit federale KB overlegd met de gemeenschappen? Zo ja, wanneer is dat gebeurd en welke reacties hebben de gemeenschappen op het KB gegeven? Zo neen, bent u van plan om de federale overheid daar alsnog over aan te spreken?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: De tekst waar u aan refereert, is het KB van 19 september 2013 tot uitvoering van artikel 126 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 8 oktober 2013.

Artikel 126 van de wet van 2005 vormt samen met het in uitvoering van dit artikel genomen KB de omzetting van richtlijn 2006/24/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 betreffende de bewaring van gegevens die zijn gegenereerd of verwerkt in verband met het aanbieden van openbaar beschikbare elektronische communicatiediensten of van openbare communicatienetwerken, en tot wijziging van richtlijn 2002/58/EG. Die richtlijn is er voornamelijk op gericht om de wetgevende en technische verschillen te verminderen die onder de verschillende lidstaten van de Unie bestaan wat betreft de bepalingen met betrekking tot de bewaring van gegevens met het oog op het onderzoek, de opsporing en vervolging van zware strafbare feiten.

Zoals het KB in de titel zelf aangeeft, wordt het genomen in uitvoering van de wet betreffende de elektronische communicatie. Deze regelgeving heeft in principe geen impact op de Vlaamse Gemeenschap, aangezien radio-omroepen en televisie in principe buiten het toepassingsgebied vallen van de wet van 13 juni 2005 en dus ook van deze teksten.

Dat volgt uit de definities van elektronische communicatie. Elektronische communicatiediensten in de zin van de wet, artikel 2, 5° zijn namelijk “een gewoonlijk tegen vergoeding aangeboden dienst die geheel of hoofdzakelijk bestaat in het overbrengen ... van signalen via elektronische communicatienetwerken, met uitzondering van ... (c) radio-omroep en televisie”. Elektronische communicatienetwerken zijn “de actieve of passieve transmissiesystemen (...) die het mogelijk maken signalen over te brengen via draad, radiogolven, optische of andere elektromagnetische middelen, voor zover zij worden gebruikt voor de transmissie van andere signalen dan radio-omroep- en televisiesignalen”. Radio-omroep en televisie worden dus telkens expliciet uitgesloten van de wet en dus ook van dit besluit.

Het KB werd door de Federale Regering op 29 maart 2013, samen met de wet die artikel 126 wijzigde, conform artikel 9 van het samenwerkingsakkoord van 17 november 2006 tussen de federale staat en de regio's betreffende het wederzijds consulteren bij het opstellen van regelgeving inzake elektronische communicatienetwerken, het uitwisselen van informatie en de uitoefening van de bevoegdheden met betrekking tot elektronische communicatienetwerken door de regulerende instanties bevoegd voor telecommunicatie of radio-omroep en televisie, voorgelegd aan het Interministerieel Comité.

Ik heb op 8 april 2013 in een reactie op die vraag laten weten dat ik geen bezwaren had bij de tekst, aangezien hij geen afbreuk doet aan onze bevoegdheden. Ook de Franse en de Duitstalige Gemeenschap hebben laten weten geen opmerkingen of bezwaren te hebben bij

dit federale initiatief, aangezien het hun bevoegdheden niet aantast. De teksten werden op 24 april 2013 goedgekeurd op het Overlegcomité.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: U zegt dat radio-omroep en tv-activiteiten expliciet uitgesloten zijn. Dat klopt, maar blijkbaar bestaat er een interpretatieverschil. Ik zou durven te denken dat een deel van het internetdataverkeer ook tot de media-activiteiten en -diensten gerekend kan worden. En dat is dan Vlaamse bevoegdheid. Maar goed, daar zullen we vandaag niet uit raken, en we moeten dat ook niet proberen.

Ik dank u in elk geval voor uw antwoord, minister.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het project ‘Kranten in de Klas’ - 185 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Met het oog op het stimuleren van mediawijsheid bij jongeren wordt er jaarlijks zowat 1,5 miljoen euro gespendeerd aan het project ‘Kranten in de Klas’ (KiK), een project dat ik van bij het begin heb ondersteund.

Tijdens het schooljaar 2012-2013 werkte KiK voor het eerst met papieren en digitale krantenpakketten. In totaal werden naast 11.451 papieren krantenpakketten ook 22.678 digitale krantenpakketten verdeeld. Uit gegevens van Vlaamse Nieuwsmedia blijkt dat vorig schooljaar minstens 174.391 leerlingen werden bereikt met de KiK-actie, bijna 12.000 leerlingen meer dan het jaar voordien. Dat is een goede zaak.

Het voorbije schooljaar werd onder de betrokken leerkrachten een enquête afgenomen over het gebruik van de krantenpakketten. De resultaten van die enquête werden bij de start van de nieuwe editie 2013-2014 van KiK bekendgemaakt. De meest opmerkelijke vaststelling is dat de digitalisering, anders dan de cijfers doen uitschijnen, geen succes is. Slechts 6 procent van alle verdeelde digitale logins wordt effectief gebruikt. De projectleider van KiK verklaart dat povere resultaat door het feit dat het aanbod nog onvoldoende bekend is bij de leerkrachten.

Vlaamse Nieuwsmedia zal dit jaar meer inspanningen doen om het gebruik van digitale kranten in de klas aan te moedigen, onder meer via sociale media als Facebook en Twitter. Ook engageren de uitgevers zich om alle Vlaamse scholen een digitaal pakket aan te bieden.

Minister, kunt u de resultaten van de KiK-leerkrachtenenquête schetsen? Welke conclusies trekt u uit de resultaten? In welke zin zal het KiK-project op basis van die resultaten worden bijgestuurd? Overweegt u om terug te keren naar een volledig papieren versie? Wat zult u nog doen om dit project verder te promoten?

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, ik ben minder negatief dan de heer Yüksel over het verspreiden van digitale versies. We stellen vast dat het in de klassen een gemakkelijke oplossing is voor het project ‘Kranten in de Klas’ om ook digitale versies te verspreiden. Jongeren zijn veel meer bezig met de digitale media dan met de papieren media. Dat past ook in de richting die de minister van Onderwijs wil uitgaan in verband met bijvoorbeeld het gebruik van iPads in de klas. Het is dus goed dat dat ook wordt aangeboden. Ik zal niet negatief doen over het feit dat slechts 6 procent van de logins effectief werd gebruikt.

Ik wil er wel een lans voor breken dat er nog voldoende wordt ingezet op de papieren media. We stellen immers ook inhoudelijke verschillen vast tussen een gedrukte krant en een digitale versie. Jongeren moeten gestimuleerd worden om de papieren versie te lezen en te gebruiken en er zich ook op te abonneren, zodra ze de leeftijd bereikt hebben om dat te doen. Dat is ook belangrijk voor de toekomst van de sector.

Minister, misschien kunt u niet meteen antwoorden, maar wat zou dat kosten? Dit is een idee dat ik van een oud-collega heb opgepikt in dit gremium: hij heeft destijds gepleit om gespecialiseerde media aan te bieden aan leerlingen. Ik denk aan de technische richtingen bijvoorbeeld, voor zover die nog bestaan en niet worden afgeschaft met de onderwijs-hervorming. Voorlopig bestaan ze nog, en mijn fractie hoopt dat ze blijven bestaan. Ze zouden niet alleen gebaat zijn met Kranten in de Klas, maar ook met gespecialiseerde media die gaan over de vakken die ze aangeboden krijgen.

KiK is altijd heel succesvol geweest en mijn fractie heeft dat altijd ondersteund. Maar kan dat niet worden uitgebreid met gespecialiseerde media voor het technisch onderwijs?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Het project Kranten in de Klas is een bijzonder waardevol initiatief. Dat vinden wij ook. Het is ook uniek dat alle Vlaamse kranten eraan meedoen. Digitalisering mag dan misschien vandaag geen groot succes zijn, toch moet dat nog groeikansen krijgen. Minister, we kijken uit naar uw analyse en naar de aanpak die u voor ogen hebt in het komende seizoen.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, we hebben de situatie van het project Kranten in de Klas geregeld opgevolgd in deze commissie. Vlaamse Nieuwsmedia organiseert jaarlijks een enquête bij leerkrachten. Tijdens het schooljaar 2012-2013 hebben 755 leerkrachten deelgenomen aan deze enquête. Vlaamse Nieuwsmedia registreerde 6799 bestellingen voor ongeveer 3000 leerkrachten.

Uit de resultaten blijkt dat 35 procent van de deelnemers heeft aangegeven digitale kranten te hebben besteld. De meerderheid van de leerkrachten gaf aan dat het IT-materiaal op school de reden was waarom de codes niet werden gebruikt. Een tweede oorzaak bleek dat de actie nog niet voldoende bekend was bij de leerkrachten zelf, slechts bij 15 procent. Slechts 8 procent van de deelnemers gaf aan geen interesse te hebben voor digitale kranten.

Heel wat leerkrachten hebben vorig jaar de digitale kranten besteld via het aanvraagformulier. Het bestelsysteem loopt volledig automatisch en de codes voor digitale kranten worden meteen na de bestelling aangemaakt en verstuurd naar de gebruiker. Deze leerkrachten werden later nog per mail aangeschreven om die codes ook effectief te gebruiken, maar dat hebben ze vorig jaar niet allemaal gedaan. Ik ga ervan uit dat we dit moeten beschouwen als leergeld.

Aan het begin van dit schooljaar zorgde het KiK-team voor een afzonderlijke mailing voor papieren en digitale kranten na de bestelling. Leerkrachten krijgen een aparte reminder met de boodschap dat ze papier en digitaal hebben besteld. In de loop van het schooljaar 2013-2014 zullen opnieuw reminders worden gestuurd naar alle leerkrachten die hun codes niet hebben gebruikt. Hierbij wordt gewezen op de mogelijkheden van digitale kranten, om zodoende leerkrachten aan te sporen de codes alsnog te gebruiken.

Uit de enquête bleek dat weinig leerkrachten hebben aangegeven helemaal geen interesse te hebben in digitale kranten. Er is een stijgende interesse voor digitale kranten merkbaar. Maar soms liggen er hinderpalen aan de basis, bijvoorbeeld verouderd of ontbrekend IT-materiaal op school. De IT-vereisten zijn nochtans vrij beperkt. Een pc of laptop met recente software is voldoende om de digitale krant te kunnen downloaden. Leerkrachten die hier vorig jaar mee geconfronteerd zijn, zijn ervan op de hoogte dat dit mogelijk problemen geeft.

De vereisten worden ook nadrukkelijk gecommuniceerd, bijvoorbeeld op de website. Dit schooljaar worden leerkrachten aangespoord om de codes ook thuis te gebruiken, bijvoorbeeld om de lessen voor te bereiden, of artikels te selecteren om te gebruiken in de klas ter illustratie. Leerkrachten worden er ook op gewezen dat de Gopress-kiosk kan worden geopend op de pc van de leerkracht en vervolgens geprojecteerd op een scherm of muur of via digitale borden. Zo heeft niet elke leerling een pc nodig. Hebben leerlingen een eigen tablet, dan kan die ook worden ingeschakeld.

Hoe gaan we om met die leerervaringen? We stellen een aantal dingen vast. Het papieren aanbod was de voorbije jaren altijd kleiner dan de vraag. Leerkrachten die de voorbije jaren met KiK hebben gewerkt, zijn meestal vragende partij om het volgende jaar opnieuw met KiK te werken, en vragen doorgaans snel krantenpakketten aan, waardoor er weinig ruimte was voor uitbreiding voor andere leerkrachten, die ermee zouden willen experimenteren. Er is een groeiende interesse in digitale kranten. Het budget moeten we jammer genoeg behouden op 1,4 miljoen euro. Het is de bedoeling met dat budget het maximale potentieel te gebruiken.

We hebben gepraat met Vlaamse Nieuwsmedia en samen gekeken naar de resultaten en de uitdagingen. Ze hebben zich op mijn vraag geëngageerd om tijdens het schooljaar 2013-2014 digitale pakketten te blijven leveren voor alle scholen die met KiK willen werken. Op die manier kan iedere leerkracht in Vlaanderen dit schooljaar digitale pakketten bestellen en ter beschikking krijgen. Ook als de papieren pakketten uitgeput zijn, blijft het digitale aanbod immers geldig. Hiermee kunnen we meer leerkrachten de kans geven ten minste via de digitale kranten het aanbod op te nemen in hun lessenpakket, en niet alleen de leerkrachten die sowieso het papieren aanbod hebben.

Ik heb aan KiK gevraagd om alle scholen van dit aanbod op de hoogte te brengen – dus alle scholen en niet alleen de scholen die tot nu toe samenwerkten –, met de vraag de boodschap ook door te geven aan alle relevante leerkrachten. Op die manier hopen we een maximaal potentieel te bereiken.

Begin oktober, bij de start van de nieuwe KiK, werd als gevolg hiervan een uitgebreide lijst van drieduizend directiemailadressen aangeschreven, die we hebben verkregen via het departement Onderwijs. Er is extra gecommuniceerd via sociale media Facebook en Twitter, via nieuwsbrieven en mails. In totaal hebben meer dan achthonderd nieuwe leerkrachten zich in een week tijd geregistreerd op de website van KiK. Ze kregen bij hun eerste kennismaking met KiK niet alleen de boodschap dat er papieren kranten beschikbaar waren, maar ook digitale kranten, ook als ze niet in aanmerking komen voor de papieren kranten.

Daarnaast worden speciale acties georganiseerd, zoals fotowedstijden via Facebook, dat heel populair is bij zowel leerkrachten als leerlingen, en andere promoacties voor digitale kranten, die nog verder worden uitgewerkt in de loop van de komende weken en maanden om de zaak beter in de belangstelling te brengen via eigentijdse kanalen.

Ook heel wat partners van Vlaamse Nieuwsmedia verlenen hun steun aan de promotie voor de digitale kranten. Klasse plant artikels in het magazine en via de nieuwsbrief. Bibnet, partner van Gopress, zorgt voor extra promotie via bibliotheken en de scholen daaraan verbonden. Zo komt er bijvoorbeeld een extra KiK-advertentie via de artikelpagina's van Gopress.

Elk jaar kan het project rekenen op de steun van de uitgevers in de vorm van advertenties in de kranten en op krantenwebsites. Met dit totaalpakket aan communicatie en promotie proberen we KiK heel gericht en via verschillende kanalen te promoten bij de doelgroep.

De actie voor het schooljaar 2013-2014 startte op 10 oktober 2013. Intussen zijn al heel wat aanvragen binnen, waaronder ongeveer tienduizend digitale pakketten, ook zonder papieren kranten. Vorig jaar gingen veel minder pakketten de deur uit bij de start van de actie. Er is ook een trend merkbaar dat, vergeleken met vorig jaar, veel meer leerkrachten vragen stellen over hoe ze kunnen werken met de digitale kranten.

Heel wat leerkrachten zijn aan het testen geslagen met de codes. Verwacht wordt dat de interesse elk jaar geleidelijk zal toenemen, gezien ook de toenemende populariteit van tabletkranten en krantenapps die veel duidelijker, gebruiksvriendelijker en bekender worden. Voor de impact van al deze inspanningen is het uiteraard wachten op de resultaten van de enquête over de werking tijdens dit schooljaar. Wel wordt een eerste peiling naar het gebruik van de codes uitgevoerd in de maanden november en december.

De subsidie aan het project Kranten in de Klas bedraagt net als vorig jaar 1.400.000 euro voor het schooljaar 2013-2014. Met deze subsidie worden niet alleen de kosten voor krantenpakketten, maar ook de personeelsinzet en de werkingskosten deels gefinancierd. Hieronder valt ook het luik promotie en communicatie. De uitgevers zelf leveren belangrijke inspanningen voor de ondersteuning van de communicatie door het ter beschikking stellen van advertentieruimte.

Hiermee proberen we de verspreiding van de Kranten in de Klas te optimaliseren, zeker ook op digitale wijze.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, in uw overzicht van de redenen waarom men wel of niet reageert op de digitale versie, heb ik drie zaken genoteerd: IT-materiaal, actie niet bekend en geen interesse. Welke andere rubrieken zijn er? Betekent dit dat de rest allemaal positief reageert? Als ik de scores optel, kom ik niet aan 100 procent.

Minister Ingrid Lieten: Ja, er zijn nog een paar andere redenen, maar die waren numeriek veel minder relevant.

De heer Veli Yüksel: Het IT-materiaal, dat is wel heel opvallend, terwijl een simpele computer voldoende is om in te loggen, zoals u zelf zei. Misschien moet u dat eens melden aan de minister van Onderwijs. Als dat de reden is waarom leerkrachten moeite hebben om KiK te raadplegen, dan kunnen we dat niet verkopen.

Ik ben blij dat u verder inzet op promotie voor dit project. U had het over achthonderd nieuwe abonnees begin oktober. We leven in een digitaal tijdperk. Die evolutie kunnen en moeten we absoluut niet tegenhouden, maar als het project niet volledig aanslaat, moeten we kijken naar de oorzaken. Vandaag hebben we een antwoord gekregen op de redenen van het matige succes. We moeten verder inzetten op promotie en bekendmaking. Zeker de papieren versie kent heel veel succes, maar de budgetten zijn beperkt en in de toekomst zal er nog meer gebruik worden gemaakt van de digitale pakketten. Ik hoop dat dit project verder ondersteuning zal krijgen. We zijn ook benieuwd naar de echte enquête naar het gebruik van digitale pakketten, die in de komende maanden zal gebeuren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de participatie- en innovatieovereenkomst tussen de VRT en het productiehuis De chinezen
- 192 (2013-2014)

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de participatie van de openbare omroep in het productiehuis De chinezen
- 195 (2013-2014)

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de participatie van de VRT in het productiehuis De chinezen
- 257 (2013-2014)

Vraag om uitleg van de heer Sas van Rouveroi tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de participatie van de VRT in het productiehuis De chinezen
- 203 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, de openbare omroep en het productiehuis De chinezen sluiten een participatie- en innovatieovereenkomst. Dat laat de VRT weten in een persbericht: “De VRT neemt een minderheidsparticipatie van 10 procent in het productiehuis De chinezen. Deze operatie past in de nieuwe, door de Raad van Bestuur goedgekeurde strategie om te investeren in jonge, talentvolle productiehuisen. De VRT wil daarmee haar groeipotentieel ondersteunen, duurzame talentontwikkeling mogelijk maken en innovatie in mediaconcepten en -formats stimuleren.”

Minister, in de beheersovereenkomst wordt wel gesteld dat de VRT de opdracht heeft om de Vlaamse onafhankelijke productiesector te stimuleren. Daarbij moet ze onder meer minstens 25 procent van haar televisieproductiebudget besteden aan externe producties. Maar in die beheersovereenkomst wordt niet gesproken over wat we hier zien gebeuren, namelijk participeren in productiehuisen. Dat de VRT dit vandaag doet, is dan ook enigszins verbazend. Na de heisa die we het afgelopen decennium hebben gekend rond het exclusiviteitscontract tussen de VRT en Woestijnvis was de algemene teneur, ook in deze commissie, dat de VRT het best wat afstand zou houden ten aanzien van productiehuisen.

Minister, dit bericht roept dus zeker een aantal vragen op. Enkele antwoorden kregen we al via de pers en via Twitter – het gaat snel deze dagen. Toch wil ik de antwoorden het liefst van u horen.

De beheersovereenkomst spreekt niet over dit instrument. Kan de VRT dat volgens u op eigen initiatief doen? Heeft de VRT een en ander met u doorgesproken? Waarom kiest de VRT voor dit nieuwe instrument als een participatie- en innovatieovereenkomst en niet voor bijvoorbeeld een strategisch partnerschap zoals vroeger ook al gebeurde? Is er een algemeen kader bij de VRT dat bepaalt waaraan een productiehuis moet voldoen vooraleer het in aanmerking komt voor een participatie- en innovatieovereenkomst? Zal de VRT dit instrument nog voor andere productiehuisen gebruiken? Waarom wordt nu precies gekozen voor De chinezen? De openbare omroep is een verlengstuk van de overheid. Als je het voor de ene doet, moet je het eigenlijk ook voor de andere doen. De VRT wordt minderheidsaandeelhouder. Zal dan iemand van de VRT ook in het bestuur of de beheerraad van De chinezen zetelen? Zo ja, hoe zal men er dan voor zorgen dat de VRT “geen enkele

zeggenschap heeft in de operationele werking van De chinezen”, zoals het persbericht stelt? De VRT sluit geen exclusiviteitsovereenkomst met De chinezen, zo wordt gesteld. Zij mogen ook voor andere omroepen werken. Maar hoe kan er dan worden vermeden dat de VRT inzage krijgt in de opdrachten die De chinezen uitvoeren voor anderen? Ik zou hier een zwaar woord kunnen gebruiken: is dat geen vorm van bedrijfsspionage als de VRT in de structuren van De chinezen zou zitten? Welke voordelen zijn er volgens u voor de VRT aan het sluiten van precies zo’n overeenkomst?

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, minister, men kan niet naar gevoelens peilen, maar ik denk dat ik even verrast was als de collega toen ik dit bericht heb gelezen in de kranten en vernomen in de media, namelijk dat de VRT voor 10 procent zou participeren in het jonge productiehuis De chinezen. De redenering die de VRT daarin volgt en zegt dat dit past in de strategie om te investeren in jonge, beloftevolle productiehuizen, daar heb ik het moeilijk mee. De VRT zelf verwijst naar de beheersovereenkomst, die door de collega is aangehaald, waarin staat dat er voor een bepaald bedrag, zijnde 25 procent van het productiebudget, moet worden geïnvesteerd in externe productiehuizen. In de uitgebreide hoorzittingen en ik vermoed ook in het overleg dat er binnen de meerderheid is geweest, waar ik natuurlijk niet bij was – ik zie de collega rustig glimlachen omdat hij weet dat ik daar niet bij was –, heeft men het over die bepaling had, maar het was niet de bedoeling van de meerderheid – of heeft ze er niet aan gedacht? – dat het dit soort participaties waren of dit soort ondersteuning van de productiesector.

Het participeren in een bedrijf – want dat zijn die productiehuizen natuurlijk – is immers totaal iets anders dan een bepaald aantal programma’s bestellen bij een bedrijf of bij een productiehuis. Participeren in een bedrijf wil zeggen dat je daar mede-eigenaar van wordt. Daar zijn heel wat consequenties aan verbonden. Men is mede-eigenaar. Dit impliceert ook andere engagementen, bijvoorbeeld: betekent dit nu dat de VRT ook vertegenwoordigd zal worden in een raad van bestuur van een dergelijk bedrijf? Wat is de financiële return? In het bedrijfsleven is het normaal gezien zo dat, als je participeert in een bedrijf, je er ook van uitgaat dat je een financiële return hebt, dat er winsten worden geboekt en dat er een afvloeiing is naar de VRT. Dan begin ik me toch vragen te stellen bij een dergelijke manier van werken.

De VRT heeft altijd de stelling gevolgd: alles wat niet verboden is, is toegelaten. Het is fel verbeterd onder mevrouw De Preter – en dat siert mevrouw De Preter –, maar onder haar voorgangers ging men daar toch iets bruter mee om dan nu het geval is. Maar de situatie blijft. Was het de bedoeling van de algemene vergadering van de VRT, die de Vlaamse Regering is, om zo te werk te gaan en dat het besteden van het productiebudget ook dergelijke participaties incorporeert? Ik heb het daar eerlijk gezegd moeilijk mee, er wordt een totaal andere invulling aan gegeven, onder meer ook voor de onafhankelijkheid van een dergelijk bedrijf.

Ik stel me ook vragen bijvoorbeeld als de VRT bij haar eigen bedrijf of een bedrijf waar ze minderheidsaandeelhouder van is, programma’s bestelt die betaald zullen worden aan marktconforme prijzen. Die vraag zouden we ons moeten stellen. Kortom, dit is iets totaal nieuws. Ik denk dat niemand van ons had verwacht dat de VRT de regels in de beheersovereenkomst zo zouden interpreteren. Er blijven heel veel vragen wat dit gebeuren betreft, die we aan u als voogdijminister moeten stellen.

Minister, wat is de objectieve maatstaf om net De chinezen uit te kiezen als bedrijf? Men kan ook investeren in andere productiehuizen die met jonge en zeer creatieve mensen, waar Vlaanderen sterk in is, televisie- en radioprogramma’s maken. Mijn volgende vraag is logischerwijze: staan er nog andere participaties op stapel? Zijn er nog andere productiehuizen die binnenkort kunnen rekenen op een participatie van de VRT? Is het de strategie van de VRT om breed te gaan en in verschillende productiehuizen een participatie te nemen?

Ik vraag me af of het de VRT vrij staat om te participeren in eender welk mediabedrijf. Zo ja, op welke wettelijke en decretale basis is dat dan? Volgens mij is daar een hele grijze zone die moet worden uitgeklaard en die van grijs naar wit moet worden gebracht. Voor mij is het niet duidelijk of de VRT, gelet op de bestaande decreten, zo vrij is om te participeren in eender welk mediabedrijf.

Op welke grenzen moet de VRT letten? Dan heb ik het in het kader van de participaties niet alleen over de decretale grenzen, maar ook over de ethische grenzen waar de VRT zich aan moet houden. We mogen toch niet vergeten dat de VRT een openbare omroep is, voor het leeuwendeel gefinancierd met publieke middelen, en dat de VRT niet in vrijheid en blijheid kan investeren in eender welk bedrijf of productiehuis. Een openbare omroep is gebonden aan enige neutraliteit, niet alleen in de berichtgeving, waar het vaak aan schort – maar dat is een andere discussie –, maar evenzeer in de manier waarop de VRT handel drijft en het bedrijf uitbouwt.

Ik vraag me ook af of dit een eerste participatie is. Voor zover ik weet, wat belangrijke participaties betreft, is de Vlaamse Audiovisuele Raad (VAR) een uitstekend voorbeeld. De VRT heeft een tijdje geleden de VAR volledig overgenomen en is een 100 procent dochter van de VRT. Ik vraag me af in hoeveel en in welke bedrijven de VRT nog participaties heeft lopen die misschien aan onze aandacht zijn ontsnapt. Ik vraag me ook af wat de kostprijs is van deze participatie. Voor zover ik heb vernomen en zoals ook in de media staat, gaat dat over 10 procent, maar wat vertegenwoordigt 10 procent in het productiehuis De chinezen? Dat lijkt me ook enigszins belangrijk. Minister, wat is uw standpunt over participaties van de VRT in commerciële bedrijven – want dat zijn ze toch?

Ik heb nog een vraag die niet in de schriftelijke versie staat, maar die me naar aanleiding van het betoog van mijn goede collega te binnen is geschoten: in hoeverre wordt dat meegerekend in die 25 procent van dat productiebudget? Hoe wordt die participatie financieel boekhoudkundig afgehandeld? Wordt die 10 procent bijvoorbeeld verrekend in die 25 procent van het productiebudget dat de VRT extern moet besteden? Hoort dat daarbij of niet? Het is belangrijk om dat van u te vernemen, minister.

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: Voorzitter, minister, de voorgaande sprekers hebben de context afdoende geschetst. Dat hoeft ik dus niet meer te doen. Ook ik was verrast dit te lezen. Mij lijkt het niet een uitvoering te zijn van de beheersovereenkomst en al evenmin een implementatie van de strategische doelstellingen, die ik allemaal nog eens heb overlopen. Mij lijkt geen enkele strategische doelstelling goed aan te sluiten bij wat de VRT hier doet.

De VRT argumenteert dat ze op die manier voor zuurstof zorgt voor onafhankelijke productiehuisen met groeipotentieel. Ik vrees eerlijk gezegd dat ze eerder zuurstof geeft aan kwatongen, die hier een vorm van willekeur in zouden kunnen zien, en dat verdient ze niet of, veel erger, als ik insinueer dat De chinezen werd opgericht door ex-Woestijnvisser.

Minister, waarom neemt de VRT een participatie in een extern onafhankelijk productiehuis en welke strategische doelstelling beoogt zij aldus te realiseren? Wat zijn de concrete overeenkomsten? Op basis van welke parameters selecteert de VRT dit specifiek extern onafhankelijk productiehuis om te participeren? In welke mate stimuleert de VRT met deze strategie de eerlijke concurrentie in de sector? Hoe verzekert de VRT dat productiehuisen waar de omroep zelf in participeert, geen voorkeursbehandeling krijgen in het leveren van producties? Ik neem aan dat het antwoord op al deze vragen voorbereid zal zijn door de VRT en dat u dit antwoord zult brengen. Mijn laatste vraag is: wat is uw reactie op dit bericht?

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Voorzitter, ik zal niet de hele geschiedenis schetsen. Ik was ook enigszins verbaasd toen ik dat bericht in de krant las. Minister, het ondersteunen van de

Vlaamse audiovisueleproductiesector is een decretale taak van de openbare omroep. Zo bepaalt de beheersovereenkomst dat de VRT minstens 25 procent van haar televisieproductiebudget moet besteden aan bestellingen bij externe productiehuisen en dat ze met externe huisen coproducties moet opzetten. We kennen heel het verhaal rond Woestijnvis en de exclusiviteitscontracten. Dan komen we in een situatie als deze terecht.

Collega's, het is opvallend dat de mensen die met een dergelijk bedrijf toegang vinden tot de VRT, of langs de achterdeur binnenkomen, ex-Woestijnvissers zijn. Ze werden eerst mee buiten gegooid en komen nu langs de achterdeur weer binnen. Dat is een vaststelling die ik maak.

De voorgeschreven ondersteuning van de sector werd tot nu toe vertaald in het aankopen van externe producties. Nu participeert de VRT in een bedrijf. Dat is een primeur en een precedent. De VRT heeft onmiddellijk gezegd dat ze deze werkwijze in de toekomst wil veralgemenen. Dat is een keuze die men maakt. Er is heel wat te zeggen voor de opdracht om 25 procent van het budget extern uit te besteden. Dat is een goed uitgangspunt, maar de vraag is of de VRT dat moet doen door te participeren in een privébedrijf.

Minister, op welke manier is die beslissing tot stand gekomen? Hoe werd dit productiehuis geselecteerd? We hebben toen gehoord dat het kleine productiehuisen moesten zijn die niet langer dan vijf jaar bestaan. Ja, die leeftijd, dat is één zaak, maar klein, wat is dat?

Waarom wordt ervoor gekozen om te participeren in bedrijven, eerder dan te investeren in programma's? Hoe gaat de VRT deze strategie verder implementeren? Welke productiehuisen komen nog in aanmerking? Hoe zullen ze worden geselecteerd?

Worden de participatie, de kosten ervan en de producties van het bedrijf, in dit geval De chinezen, verrekend in die pot van 25 procent externe productie? Dat is een zeer terechte vraag, die de collega ook heeft gesteld. Hoe gaat men dit systeem objectief en transparant kunnen waarborgen en realiseren? Er zijn toch pertinente vragen te stellen bij deze strategie. Ik kijk uit naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, de beheersovereenkomst kent de VRT een belangrijke rol toe als hefboom in de Vlaamse mediasector. Meer bepaald stelt strategische doelstelling 26 dat de VRT moet bijdragen aan een sterke Vlaamse audiovisuele productiesector. De VRT dient minimaal 25 procent van haar televisieproductiebudget te besteden aan externe producties. Dat staat in operationele doelstelling 26.1. De beheersovereenkomst vermeldt daarbij onder meer het gebruik van open briefings en de zogenaamde 'preferentiële partnerships'. Exclusieve samenwerkingen zijn niet toegelaten. Dat staat in operationele doelstelling 26.2.

De raad van bestuur van de VRT heeft besloten de externe audiovisuele productiesector in Vlaanderen verder structureel te versterken via een participatiestrategie. Op die manier wil de raad dat de VRT nog beter tegemoetkomt aan de strategische doelstelling uit de beheersovereenkomst. Conform het Mediadecreet, collega's, kan de VRT participaties aangaan. De VRT kan dat voor zover die participaties bijdragen tot de verwezenlijking van de omroepactiviteiten. De participatiestrategie is een dossier waaraan een beslissing over een aangelegenheid met strategisch karakter is verbonden. Volgens artikel 13, paragraaf 2, van het Mediadecreet komen dergelijke beslissingen toe aan de raad van bestuur van de VRT. Volgens paragraaf 10 van datzelfde artikel heeft de VRT voor de deelneming aan vennootschappen eveneens de toestemming van haar raad van bestuur nodig. De participatiestrategie is dan ook een strategische aanpak en beslissing van de raad van bestuur.

De voorzitter van de raad van bestuur verklaarde onder meer in de media dat de participatiestrategie bijdraagt aan de leefbaarheid van de externe productiesector enerzijds en aan de creatie van nieuwe, innovatieve Vlaamse content anderzijds. Ingevolge de beslissing van de raad van bestuur wordt de participatiestrategie nu effectief geïmplementeerd.

Het is belangrijk te weten dat deze aanpak past in een bredere strategie van de raad van bestuur om innovatie zowel binnen de VRT als extern aan te moedigen. Afgezien van de middelen voor de interne ontwikkeling van nieuwe innovatieve ideeën en formats, worden ook bepaalde middelen vrijgemaakt voor innovatie door en met externe productiehuisen. Een deel van die middelen, dus naast het te besteden televisieproductiebudget van minimaal 25 procent, staat open voor alle productiehuisen en een ander deel van die middelen wordt in het kader van participatieovereenkomsten specifiek voor innovatieve contentcreatie ingezet. Deze middelen moeten productiehuisen bijkomende zuurstof en ontwikkelingskansen geven. De raad van bestuur zal deze instrumenten regelmatig evalueren. Dat is de visie van de raad van bestuur.

Het betreft hier duidelijk een strategische aanpak en een beslissing van de raad van bestuur waaraan de VRT nu gevolg geeft. Ze heeft die participatiestrategie eerder al op haar raad van bestuur goedgekeurd. Ik heb ook al vragen beantwoord over de participatiestrategie in het algemeen. Nu wordt de participatiestrategie toegepast in dit dossier.

De openbare omroep heeft over dit dossier aan mij en mijn kabinet toelichting gegeven. Daarbij heeft de VRT uitgelegd hoe ze met deze strategie haar rol als hefboom in deze cultureel en economisch belangrijke sector nog beter wil vervullen. U hebt uiteenlopende meningen gegeven. We moeten ook naar het kader kijken waarbinnen dit gebeurt. Ik heb al aangegeven dat de VRT participaties kan nemen in commerciële bedrijven. Dat is niet enkel door mij in de beheersovereenkomst toegestaan, dat staat in het Mediadecreet. De artikelen 6, paragraaf 4, en 13, paragraaf 10 laten dit expliciet toe mits het duidelijk om een beslissing van de raad van bestuur gaat en niet van het management. Dat was hier duidelijk het geval.

Ik vind het ook goed dat de VRT haar positie gebruikt om de middelen die wij haar via de belastingbetaler beschikbaar stellen, zo optimaal mogelijk in te zetten en ook de externe productiesector bijkomende zuurstof te geven voor de creatie van innovatieve Vlaamse content.

De strategie is er dan ook op gericht om via een aantal gerichte participaties en via de samenwerking via open briefings en preferentiële partnerships zo goed mogelijk de rol van hefboom in de Vlaamse audiovisuele sector op te nemen. Dat betekent niet dat de VRT zomaar te pas en te onpas participaties in bedrijven gaat nemen. Deze strategie vertrekt van duidelijke criteria die voor iedere participatie opnieuw door de raad van bestuur zullen worden getoetst.

In de beheersovereenkomst hebben we de VRT een hefboomrol toebedeeld met betrekking tot de Vlaamse onafhankelijke productiesector. Ze bepaalt dat de VRT minimum 25 procent van haar televisieproductiebudget besteedt aan externe producties. De VRT, zo stelt de beheersovereenkomst, sluit geen exclusiviteitscontracten – wat hier ook niet het geval is –, maar besteedt deze middelen via preferentiële partnerships en open briefings. In die twee mogelijkheden is dus voorzien. Er is dus de mogelijkheid van een preferentieel partnership. Dat komt neer op een klant-leveranciersrelatie tussen de VRT en externe productiehuisen.

Die bestaande instrumenten, die voornamelijk op aankoop en verkoop gericht zijn, blijken echter niet in alle gevallen toereikend te zijn. Dat is de analyse die door de raad van bestuur wordt gemaakt. De Vlaamse productiesector is gefragmenteerd en het groeipotentieel van kleine productiehuisen kan onvoldoende worden aangeboord. Zo wordt het creatief potentieel in de sector onderbenut. De VRT meent dus dat er een opportuniteit is om, via een meer structureel verankerde samenwerking, enerzijds marktstimulerend te werken en anderzijds talent en knowhow samen te brengen om op die manier de creativiteit in de Vlaamse audiovisuele sector en in de VRT te stimuleren.

Kernwoorden hier zijn volgens de VRT: gemeenschappelijk engagement, risicovolle innovatie, creatieve kruisbestuiving en kennisdeling. Via een participatie in een productiehuis is een duurzame verankering mogelijk. Een participatie geeft creatieve ruimte en ze biedt de

nodige zuurstof voor innovatie. Een participatie geeft daardoor productiehuizen de mogelijkheid te professionaliseren en door te groeien. Dat draagt op termijn bij tot een sterkere, evenwichtigere en meer duurzame externe productiesector.

De VRT zegt zelf dat ze daarin het warm water niet uitvindt. Zij heeft ook gekeken naar ervaringen in andere landen. In het Verenigd Koninkrijk, bijvoorbeeld, hanteren de BBC en BBC Worldwide al langer een investeringslogica die blijkt te werken voor alle betrokken partijen. Uiteraard heeft de raad van bestuur van de VRT die wel aangepast naar de Vlaamse situatie en trok de VRT niet enkel positieve, maar ook negatieve lessen uit de buitenlandse voorbeelden.

De beslissing is genomen op basis van een eerdere beslissing waarbinnen de raad van bestuur een algemeen kader heeft goedgekeurd op basis waarvan de VRT kan participeren in Vlaamse productiehuizen. Dat algemeen kader legt onder meer vast op basis van welke criteria productiehuizen in aanmerking komen voor deze strategie. Die strategie kan uiteraard niet voor alle productiehuizen worden uitgerold. Anderzijds lijkt het niet meer dan waarschijnlijk dat ook niet ieder productiehuis zelf open zal staan en vragende partij zal zijn voor dit soort van samenwerking. Ook zijn er afspraken gemaakt over de participatie-overeenkomsten zelf, meer bepaald welke de algemene principes hierin steeds moeten zijn.

Op basis van die strategie heeft de VRT selectiecriteria vastgelegd die werden goedgekeurd door de raad van bestuur. Ik vat ze even samen. De VRT neemt enkel participaties in productiehuizen waarin geen andere omroepen, distributeurs of grote productiegroepen een participatie hebben. Op die manier verzekert de VRT dat de middelen vooral besteed worden waar de noden het grootst zijn. De VRT neemt geen participaties in productiehuizen die in zware financiële moeilijkheden verkeren. Het is immers de bedoeling te investeren. De VRT neemt bij voorkeur participaties in jonge productiehuizen met doorgroeipotentieel. Dat doorgroeipotentieel moet door de productiehuizen in kwestie worden aangetoond. De VRT neemt enkel participaties in productiehuizen die onder meer programma's met een publiekeomroep-DNA maken. Het is dus niet de bedoeling participaties te nemen in productiehuizen gewoonweg omdat ze rendabele programma's maken. De VRT neemt bij voorkeur participaties in productiehuizen die willen innoveren. Dat kan zijn op het niveau van het productieproces, het vernieuwen van genres, formats, de creatie van 360 gradencontent, het aanspreken van cruciale doelgroepen enzovoort. De VRT maakt op basis van deze criteria een evaluatie. Die werd en zal ook in de toekomst steeds worden voorgelegd aan de raad van bestuur.

Men heeft ook de principes van de samenwerkingsovereenkomsten bepaald. De VRT verzekert zich van de gezonde, financiële situatie van het productiehuis. Ze neemt een minderheidsparticipatie. Ze neemt participaties die beperkt zijn in de tijd. Ze neemt een minderheidsparticipatie die de onafhankelijkheid van het productiehuis nooit in het gedrang brengt. Er wordt contractueel geregeld dat de VRT op geen enkele manier inzage heeft in de operationele werking van het productiehuis. De VRT heeft altijd een vertegenwoordiger in de raad van bestuur van het productiehuis. De bevoegdheden van die vertegenwoordiger stoppen daar waar de onafhankelijkheid van het productiehuis begint. De VRT vraagt geen exclusiviteit in ruil voor haar participatie. Zij stimuleert daarentegen de productie voor andere omroepen. Dat komt de duurzame ontwikkeling van het productiehuis ten goede.

De VRT belooft geen productievolumes in ruil voor de participatie. Productieovereenkomsten worden altijd gesloten op basis van de kwaliteit en de kostprijs van een concreet voorstel. De VRT werkt samen met deze productiehuizen op innovatietracks. Mobiliteit van talent en talentuitwisseling staan daarbij centraal. De participatieovereenkomst wordt op regelmatige basis geëvalueerd.

De VRT heeft deze principes geformuleerd. Ze moeten steeds in de samenwerkings-overeenkomsten terug te vinden zijn.

De VRT heeft momenteel in slechts één productiehuis een participatie: De chinezen. Die participatie betreft 10 procent van de aandelen. De VRT heeft een 100 procentdochter: de Vlaamse Audiovisuele Raad (VAR). Die is zelf een 33 procentaandeelhouder in Pebble Media. Daarnaast is de VRT een partner in Belga. De VRT heeft 5,9 procent van de aandelen van Belga.

Ik licht nu het proces toe dat heeft geleid tot de keuze voor een participatie met De chinezen. Eerst heeft de raad van bestuur van de VRT een strategie met betrekking tot participaties in het algemeen ontwikkeld. Zodra de strategie op punt stond en er ook een consensus was over de criteria die daarbij belangrijk worden geacht, is de VRT overgegaan tot een oplijsting van de Vlaamse productiehuizen waarmee een participatieovereenkomst interessant zou zijn. Die lijst werd opgemaakt op basis van de eerder vermelde en door de raad van bestuur opgestelde criteria.

De chinezen voldoet aan alle criteria op die lijst. Het is een productiehuis waarin geen enkele omroep, distributeur of grote productiegroep aandeelhouder is. De chinezen verkeert in een gezonde, financiële situatie. De chinezen is een jong productiehuis met veel groeipotentieel. Vooral nog focust De chinezen op human interest-televisieproducties, een genre dat belangrijk is voor de VRT. Het productiehuis werkt mee aan Iedereen beroemd en produceerde ook Ten oorlog, een maatschappelijk relevant en breed toegankelijk programma. Ten oorlog viel onlangs nog in de prijzen bij de European Broadcasting Union (EBU). Het productiehuis werkt momenteel ook aan andere programma's voor de VRT. De chinezen wil ook graag nadenken over nieuwe soorten 'content', met een multimediale inslag. Bovendien is het volgens de VRT duidelijk dat De chinezen succesvol jong en nieuw talent weet aan te trekken. Dat is interessant voor de VRT en kan voor nieuwe zuurstof in de audiovisuele producties zorgen. Het geeft ook kansen met betrekking tot talentuitwisseling tussen de VRT en De chinezen. Er is dus een onderbouwd geloof bij de VRT in de producties en het creatief potentieel van De chinezen.

De VRT staat ervoor open om deze vormen van samenwerking met andere productiehuizen te exploreren. Bedoeling is om haar hefboomfunctie, waar wenselijk, op te nemen en meerdere groeiers de kans te geven op een duurzame manier een positie in de Vlaamse onafhankelijke productiesector uit te bouwen.

De VRT is 10 procentaandeelhouder van De chinezen geworden. De omroep is daardoor toegetreten tot de vennootschap De chinezen, middels een kapitaalsverhoging van 92.500 euro. Dat is de kostprijs. De participatie is beperkt in de tijd. Na drie jaar krijgt elke partij de mogelijkheid om uit de participatie te stappen. De formule voor de uitoefening van de put/call-optie is vastgelegd. De VRT krijgt, volgens die afspraken, minimaal haar inbreng terugbetaald.

De participatiestrategie is niet ontwikkeld voor De chinezen. Ze is eerst ontwikkeld en daarna is De chinezen het eerste productiehuis waarmee de participatiestrategie werd uitgevoerd of uitgetest. De VRT benadrukt dat zij openstaat om dit soort van samenwerking ook met andere productiehuizen tot stand te brengen. Zij wil daarmee haar hefboomfunctie verder uitoefenen.

De VRT bekijkt welke andere mogelijke partners er zijn. Over welke specifieke productiehuizen het gaat, kan op dit moment niet gezegd worden. Wel is het duidelijk dat de productiehuizen waarmee de VRT tot dergelijke samenwerking wil overgaan, allemaal op basis van dezelfde en eerder vermelde criteria geselecteerd zijn en zullen worden geselecteerd.

De objectiviteit wordt gegarandeerd door te werken met duidelijke criteria. De raad van bestuur van de VRT heeft deze strategie uitgewerkt, ook met het oog op een objectieve en transparante werkwijze. Vlaamse productiehuizen kunnen bovendien ook zelf contact opnemen met de VRT indien zij menen binnen de selectiecriteria te vallen.

De VRT wordt vertegenwoordigd door een lid in de raad van bestuur van De chinezen. De VRT krijgt het niet voor het zeggen bij De chinezen. De chinezen blijft een volledig onafhankelijk productiehuis. Dat is op alle mogelijke manieren contractueel verzekerd en vrijwaart niet enkel theoretisch de onafhankelijkheid van De chinezen, maar zorgt er ook voor dat het praktisch perfect mogelijk is dat De chinezen programma's maakt voor andere omroepen. De VRT wil met deze strategie immers ruimte maken voor creatieve ontwikkeling en die komt bij voorkeur ook anderen ten goede.

Er is geen exclusiviteitsovereenkomst. Dat is contractueel geregeld met De chinezen. De VRT is een kleine minderheidsaandeelhouder en kan dus geen aanspraak maken op ruimere inzagerechten en ze zal dat ook niet doen. De VRT is er als aandeelhouder ook bij gebaat dat De chinezen voor andere omroepen programma's produceert. Dat komt de financiële gezondheid en onafhankelijkheid van het productiehuis enkel ten goede.

Hoe verzekert de VRT dat productiehuisen waarin de omroep participeert geen voorkeursbehandeling krijgen? Uiteraard kan het niet dat De chinezen nu een voorkeursbehandeling zou krijgen indien men overgaat tot de aankoop van programma's. Dat gebeurt nu via open briefings en preferentiële partnerships. Dat mag niet en dat zou ook niet wenselijk zijn. Dat zal ook niet gebeuren. Het kader met betrekking tot de participatiestrategie laat dit niet toe. Ook de interne regels met betrekking tot het toewijzen van producties zijn hierover heel duidelijk.

De VRT heeft vandaag met verschillende productiehuisen waarin ze niet participeert ook preferentiële partnerships. Die zijn ook niet-exclusief. Deze productiehuisen kregen in het verleden en krijgen vandaag geen enkele voorkeursbehandeling bij het binnenhalen van producties op basis van open briefings. Opdrachten worden aan externe productiehuisen toegekend op basis van de relevantie en de kwaliteit van hun voorstellen. Dat is het enige wat telt.

Met participaties wil de VRT eerst en vooral een win-winsituatie voor beide partners creëren. De VRT engageert zich middels de participatie tot een langdurige samenwerking met De chinezen. Dat geeft niet enkel perspectieven aan het productiehuis, maar verzekert de VRT ook van heel wat extra creatieve output. Voorts laat de participatie toe om ook samen te innoveren.

Wat innovatie en creativiteit betreft, leveren de VRT en De chinezen elk inspanningen om geld vrij te maken voor creatieve contentinnovatie. Er is een participatieovereenkomst en een innovatieovereenkomst. Partijen maken geld vrij voor contentinnovatie in het kader van die innovatieovereenkomst, die natuurlijk wel gelinkt is aan de participatieovereenkomst. Dat betekent concreet dat beide partners middelen vrijmaken voor het ontwikkelen van nieuwe ideeën en dat hier ook samen mensen op kunnen worden ingezet. Het is evident dat de VRT in ruil voor haar inbreng bepaalde rechten verwerft over ideeën, formats en dergelijke die gezamenlijk ontwikkeld zijn.

Wat krijgt de VRT dus, samengevat? Creatieve output, uitwisseling van talent, mobiliteit van VRT-personeel naar het productiehuis en vice versa, samenwerking op strategische projecten, goedkeuringsrecht op verkoop van formats in de Vlaamse markt, 'first right of refusal' voor formats, ideeën ontwikkeld op basis van gezamenlijke innovatiegelden, substantiële verhoging vergoeding van de huidige vennoten.

Voor alle duidelijkheid: participaties zijn niet gebonden aan een outputdeal. Het is dus niet zo dat als De chinezen zouden reageren op een open briefing, zij meer kans maken op het toewijzen van een productie. De kwaliteit, creativiteit en de kostprijs zullen altijd de doorslag blijven geven.

Met die strategie wil de VRT de Vlaamse productiemarkt versterken. De VOTP wijst er al jaren terecht op dat er weinig ruimte is voor creatieve contentinnovatie. Daarom wijst de VRT regelmatig ontwikkelingsgelden toe aan productiehuisen. Met deze participatieovereenkomst

gaat de VRT echter nog verder en geeft ze nog meer ruimte voor creatieve contentinnovatie. Dat resulteert volgens de VRT niet enkel in creatieve output, maar geeft ook de mogelijkheid om talent beter te ontwikkelen, waarbij sommige mensen ook voor andere bedrijven in de sector zullen gaan werken.

Het is dus een strategie die complementair is aan andere samenwerkingsvormen met productiehuisen. De VRT werkt jaarlijks met meer dan dertig productiehuisen samen. Ze besteedde in 2012 bijna 57 miljoen euro in de externe productiesector. Dat gebeurt via preferentiële samenwerkingen en open briefings. Al die productiehuisen kunnen, via verschillende mechanismen, zoals het ontwikkelingsfonds, aanspraak maken op innovatiegelden.

We kunnen er uiteraard over debatteren of dit een juiste strategische keuze is, maar ik wil benadrukken dat participaties nemen toegelaten is in het Mediadecreet, dat het uitdrukkelijk een bevoegdheid van de raad van bestuur is, dat de raad van bestuur hier de voorbije jaren uitvoerig over gedebatteerd heeft om een participatiestrategie uit te werken, die hij onderbouwd en gemotiveerd heeft, en dat deze beslissing genomen is in toepassing van die participatiestrategie en binnen het kader van de spelregels die we zelf hebben vastgelegd, zowel in het Mediadecreet als in de beheersovereenkomst.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, ik dank u voor uw bijzonder uitvoerige antwoord. Dat de VRT de Vlaamse creatieve industrie ondersteunt, en met name de audiovisuele sector, daar zijn we allemaal voor. Het staat ook in de beheersovereenkomst dat de VRT dat moet doen.

Persoonlijk vrees ik een beetje dat de stap die de raad van bestuur van de VRT nu zet, stof aanbrengt voor vele discussies in deze commissie de komende jaren. We waren eindelijk verlost van de Woestijnvis-saga, en nu hebben we De chinezen binnengehaald, het gele gevaar. We zullen zien wat het geeft.

Ik heb een paar zaken uit uw antwoord genoteerd, omdat ik nog wil zien hoe dat in de praktijk allemaal zal lopen. Er zal bijvoorbeeld iemand in de raad van bestuur zitten, maar die zal niet weten welke werking de organisatie ontplooit en welke projecten daarin omgaan. Ik wil nog eens zien hoe dat in de praktijk kan. Ik wil ook wel eens zien of dat voor mogelijke andere partners en andere omroepen geen hinderpaal is, als zij weten dat de VRT daar participeert en er iemand van de VRT in de raad van bestuur zit.

U hebt de criteria genoemd om eventueel te participeren. Het is een goede zaak dat men criteria heeft. Van een paar ervan moeten we ook nog zien hoe dat concreet werkt.

Het is beperkt in de tijd, en na drie jaar is er een evaluatie. Ik neem aan dat, op het moment dat men niet meer aan een of meerdere voorwaarden beantwoordt, de openbare omroep een einde maakt aan de participatie. U sprak over een inbreng van 92.000 euro. Dat bedrag krijgen ze in elk geval terug na drie jaar. Dat is bijna een renteloze lening.

Eén element heb ik niet helemaal begrepen. Zei u dat er een soort voorkooprecht was van de VRT op formats die door De chinezen worden gemaakt? Of heb ik dat verkeerd begrepen? *(Opmerkingen)*

De heer Sas van Rouveroij: Er is sprake van het ‘right of first refusal’ op formats. Dat is ook niet min.

De heer Wilfried Vandaele: Het zit dus toch in die buurt.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, het doet niets af aan uw charme maar het is een antwoord van ‘ga er maar bij liggen’. U hebt een zeer verdienstelijke poging gedaan om de vis te verdrinken. Een paar van mijn collega’s hebben daaraan geparticipeerd, dat geef ik grif toe, door insinuaties te maken.

Het gaat nu over jongens die net vertrokken zijn bij Woestijnvis en een productiehuis hebben opgestart. Dat interesseert me zeer matig, minister, om niet te zeggen 'niets'. Dat heeft er niets mee te maken. Bij mij gaat om het grote principe: is dit een correcte manier van handelen voor een openbare omroep?

U gooit met een heleboel dooddoeners. Ik geef één voorbeeld. U had het over de man die namens de VRT in de raad van bestuur gaat zitten, zijn bevoegdheid eindigt als de onafhankelijkheid van het productiehuis begint. Ja, u mag mij eens uitleggen wat dat betekent! Dat is een leuke dooddoeners. U bedoelt wellicht dat er geen inmenging zal zijn, maar het is een dooddoeners van jewelste.

U argumenteert dat het productiehuis goede programma's maakt, zoals Ten oorlog, dat bekroond is. Allemaal goed en wel, maar dat doet er niet toe. Het gaat erom of het de bedoeling was/is van de algemene vergadering van de VRT, van deze regering dus, beschreven in de beheersovereenkomst, om inderdaad participaties als hefboom te gebruiken in commerciële firma's, zijnde de productiehuizen. Volgens u kan dat allemaal, is dat decretaal toegelaten.

U hebt veel verwezen naar de raad van bestuur, die heeft dat allemaal goedgekeurd. Ik heb weinig te maken met de raad van bestuur. Toen ik hier vijf jaar geleden begon, heb ik meteen een les geleerd van de heer Van Rompuy, een beetje de vader van het Mediadecreet, maker van het Maxi- en Minidecreet. Het Vlaams Parlement van toen had een bewuste keuze gemaakt voor een scheiding tussen de raad van bestuur, de rol van de regering en de rol van het parlement. Of de raad van bestuur het ermee eens is of niet, dat maakt op mij geen indruk. Het Vlaams Parlement benoemt de leden van de raad van bestuur. Alle partijen of fracties die iemand benoemd hebben in de raad van bestuur, zouden hier moeten zwijgen omdat de raad van bestuur iets goedgekeurd heeft. Daar doe ik niet aan mee. Ik weet dat dat altijd een beetje wordt gebruikt. Dat maakt op mij geen indruk. Ik denk dat dit niet de bedoeling was toen over de beheersovereenkomst is onderhandeld. Minister, ik had graag gehad dat u dat had toegegeven: dit is nieuw, we zijn door deze manier van handelen een beetje in snelheid gepakt door de raad van bestuur van de VRT, en we zouden daar inderdaad eens een evaluatie van moeten maken.

In deze commissie hadden we de kans moeten hebben om dit even te bekijken. We mogen niet vergeten dat wij nu net de vertegenwoordigers zijn van de aandeelhouders van de VRT. We zijn de vertegenwoordigers van meer dan 6 miljoen Vlamingen en dat zijn de echte aandeelhouders van de openbare omroep. Participatie in een productiehuis door een openbare omroep is geen onbelangrijk gegeven. Minister, ik geloof dat u beseft dat dit niet onbelangrijk is in de mediasector. Dat heeft te maken met inmenging. In uw antwoord zegt u dat er ook kennisdeling is tussen de VRT en het productiehuis. Ik vraag me af in hoeverre dat allemaal marktverstoring werkt.

De mediasector is een heel controversiële en gevoelige sector, die heel broze evenwichten kent. We komen van ver, zeker wat de omroepen betreft. We komen van een bellum media naar een pax media. Dit zijn allemaal factoren die dat evenwicht zouden kunnen verstoren. Dat moet heel doordacht gebeuren. Ook dit parlement, ook u als minister, had een visie moeten kunnen geven voordat de VRT die participatie heeft genomen.

Minister, ik ga ervan uit dat u niet bent opgetrokken uit teflon en beton en dat u enigszins voelt dat dit toch niet de meest soepele, de meest voor de hand liggende manier van werken is, dat het niet vanzelfsprekend is, ook niet voor de commerciële omroepen die dit allemaal bekijken, ook niet voor de vele andere productiehuizen die dit allemaal gadeslaan. Misschien is de VRT een beetje te snel gegaan.

Minister, ik heb geen duidelijk antwoord gehad op mijn vraag hoe die strategie zich nu verder zal ontwikkelen. Gelet op de manier waarop het nu is gebeurd, hou ik een beetje mijn hart vast. De algemene vergadering van de VRT is toch iets dat het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering zeer goed in het oog moeten houden.

Minister, er zijn niet onmiddellijk grote brokken gemaakt, maar het is niet iets voor de hand liggend. De verdere uitrol van deze strategie moet uw volle aandacht genieten in de komende maanden.

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: Minister, uw antwoord heeft mij evenmin overtuigd. Om de bedrijfsnaam van het productiehuis te parafraseren: ‘met alle Chinezen maar niet met den deze.’ U zegt dat het decreet het toelaat en daar hebt u gelijk in. Dat is waar, maar het is niet omdat het decreet het toelaat, dat het daarom moet.

Ik denk dat de beheersovereenkomst het decreet operationaliseert doorheen de tijd. Een decreet is ook langer: het is eeuwigdurend, tot er een nieuw wordt goedgekeurd, terwijl beheersovereenkomsten op geregelde tijdstippen en in functie van een nieuwe Vlaamse Regering worden gehernegotieerd. Ik ben er echt van overtuigd dat de ratio legis, de geest die volgt uit het opstellen van de beheersovereenkomst, haaks staat op deze beslissing van de raad van bestuur. Ik had ook verwacht dat u toch wat afstand zou hebben genomen. Daarom stelde ik eerst een aantal vragen waarvan mijn medewerker zei – ik ben immers nieuw in deze commissie – dat u naar alle waarschijnlijkheid op deze vragen een door de VRT voorbereid antwoord zou voorlezen, terecht, dat is geen enkel probleem. Omdat ik dat een beetje opmerkelijk vind en ik dat in andere commissies nog niet heb meegemaakt, stelde ik mijn laatste vraag specifiek naar wat uw mening is en niet die van de VRT. Ik had even gehoopt dat u via die laatste vraag toch een beetje afstand zou hebben genomen van de VRT. U doet dat niet. Dat betreur ik omdat het onze beheersovereenkomst is, de beheersovereenkomst die door deze meerderheid is goedgekeurd. Die geeft volgens mij echt geen kapstok aan dit initiatief.

U verwijst naar de strategische doelstelling 26, de heer Yüksel deed dat ook, namelijk: de VRT besteedt minstens 25 procent van haar televisieproductiebudget aan bestellingen. Maar dit is geen bestelling, toch? De VRT financiert coproducties, al dan niet in het kader van het Mediafonds. Sorry, maar dit is geen coproductie. De strategische doelstelling 28 vind ik wel relevant, maar die staat dit juist niet toe. Daarin staat: “ (...) en stimuleert hierdoor ook eerlijke concurrentie binnen de sector.” Ik denk niet dat eerlijke concurrentie binnen de sector zo wordt gestimuleerd. Ik verklaar me nader. Het zou er nog maar aan mankeren dat de raad van bestuur niet voorafgaand aan de keuze van de raad, een aantal criteria opstelt. Dat is het minimum minimorum. Dat heeft ze dan ook gedaan, en ik ga er even van uit dat ze op dat ogenblik nog niet de keuze die later zou volgen, in het achterhoofd had. Ik wil haar in haar oprechtheid geloven.

Dan hoor ik u allemaal op het eerste gezicht relevante criteria opsommen. Maar ze zijn zeker niet smart, in de zin van dat ze meetbaar zijn, toetsbaar zijn, dat het geen rekken is. Het zijn wel rekken, he. Een jong bedrijf: wat is een jong bedrijf? Definieer dat eens. Een bedrijf met groeipotentieel: definieer dat eens boven elke twijfel heen. Een bedrijf dat niet in financiële moeilijkheden zit. Dat lijkt gemakkelijk te definiëren, maar dat is het niet hoor. Wat vandaag goed lijkt, kan morgen plotseling in het rood staan. Wat zijn financiële moeilijkheden? Innoverend, ik hoef het u niet uit te leggen als minister bevoegd voor deze materie en ik ben er zelf op lokaal vlak jarenlang voor bevoegd geweest: als dat geen rek is, dan weet ik het ook niet meer. Dat er geen andere grote media-investeerders of -groepen in zitten, is meetbaar. Dat is absoluut een criterium.

Op basis van deze criteria zegt men: dit is toch objectief? Ik ben daar helemaal niet van overtuigd. Dat is helemaal niet objectief, want deze criteria staan de grootste subjectiviteit toe. Als ik vervolgens de keuze van de raad van bestuur zie en ik hoor op welke wijze ze die verdedigen, dan worden de criteria zoals u ze hebt opgesomd, uiteraard gebruikt, maar dan komen er plots ook andere dingen tevoorschijn die niet in die criteria zaten, zoals de deelname aan Iedereen beroemd waar ze een aantal edities van hebben verzorgd, en aan Ten oorlog. Dat heb ik niet bij de criteria gehoord.

Nu kom ik tot dit punt: minister, bent u er in eer en geweten van overtuigd dat er in Vlaanderen geen enkel ander productiehuis is op dit ogenblik dat beantwoordt aan de criteria die de raad van bestuur heeft aangeduid? Als u daar in eer en geweten van overtuigd bent, dan was dit de enige speler die kon worden bediend, als ik het zo mag uitdrukken. Maar dit zal niet zo zijn. Met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zullen er nog andere zijn. Dan zou daar uw vluchtweg kunnen zijn: we hebben een beperkt budget en je mag dat niet te veel versnipperen. Ik denk dat als het gaat over eerlijke concurrentie, u dan een beetje moet versnipperen. Ofwel doe je het niet en onthoud je je van die inbreuk op die eerlijke concurrentie, ofwel doe je het wel, en dan moet je de koek verdelen. Ik denk dat er echt wel andere productiehuizen waren die ook in aanmerking kwamen. Het feit dat men ze niet in aanmerking heeft genomen, bewijst dat er een beïnvloeding is van de verhoudingen binnen de sector. Als er een argument zou zijn dat u ze in de tijd ooit allemaal wel eens zult laten passeren aan de kassa – dat is niet negatief bedoeld – dan ben ik er ook niet van overtuigd.

Misschien heb ik het verkeerd begrepen, maar in het artikel in de pers stond dat het beperkt was tot maximum drie jaar. Men legt de nadruk op de tijdelijkheid. Maar in uw antwoord hoorde ik u verwijzen naar een langjarige samenwerking. Of heb ik dat verkeerd?

Minister Ingrid Lieten: Drie jaar. Dan is er een evaluatie en hebben beide partners de mogelijkheid om eruit te stappen.

De heer Sas van Rouveroi: Maar het kan best zijn dat men er niet uitstapt. Dat sluit men niet uit. In die zin zie ik het argument niet dat u het budget dat beperkt is in de tijd, consecutief zult maken en dan af en toe iemand anders zult bedienen. Ook dat is niet zeker. Het kan dus best zijn dat de evaluatie van De chinezen gunstig is en dat we inderdaad veelvouden van driejarige overeenkomsten krijgen.

Minister, ook op basis van uw achtergrond kan ik me echt niet voorstellen dat u hier echt gelukkig mee bent. Het pleit allicht voor uw loyaliteit ten overstaan van het instituut dat u toch ook voor een stuk moet leiden, dat u het op dit ogenblik niet afvallig wilt zijn, maar aan de andere kant moet u vooral trouw blijven aan uw beheersovereenkomst en aan het parlement. Zoals de heer Wienen zei: wij zijn de aandeelhouders, wij zijn het volk en het is aan dit volk dat de VRT verantwoording is verschuldigd, via u. Dit is niet het dossier om de grote trom te roeren, ik verwacht er geen grote actualiteitsdebatten in de plenaire vergadering over, maar ik had enige afstand en een wat meer kritische houding van u verwacht.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Voorzitter, minister, u hebt uitvoerig en in detail geantwoord op de verschillende vragen, maar ik heb nog vier punten, het zijn geen vragen, eerder vaststellingen.

We krijgen geen uitleg waarom participatie beter is dan de aankoop van externe producties. Men gaat in zee met jonge bedrijven voor 10 procent. Zo kunnen veel participaties aangegaan worden, maar op den duur mogen straks enkel nog productiehuizen die een participatie aangaan, nog aan de VRT leveren. U zei dat het budget u nog niet helemaal duidelijk was. Ze moeten 92.000 euro investeren, maar wat investeert de VRT?

Minister Ingrid Lieten: De VRT investeert 92.000 euro.

De heer Veli Yüksel: Ik ga ervan uit dat de kostprijs van al die participaties wordt afgetrokken van de 57 miljoen euro die gereserveerd is voor externe producties.

Minister Ingrid Lieten: Neen.

De heer Veli Yüksel: Het komt er dus gewoon bovenop. Zo wordt een parallel circuit gecreëerd naast de bepaling van de 25 procent. U hebt in uw antwoord gezegd dat het ook een opportuniteit is om VRT-medewerkers mobiel te maken en hun de kans te geven om iets te doen. Worden de VRT-medewerkers op die manier niet gestimuleerd om bedrijfjes op te richten? Dat kan toch niet de bedoeling zijn.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, dames en heren, mijnheer van Rouveroi, ik heb tot nu toe heel duidelijk geprobeerd om te antwoorden op de punctuele vragen die werden gesteld. Als u vraagt naar mijn mening, dan wil ik die nu wel geven. Ik wil ook proberen om uw bezorgdheid wat te verlichten.

De eerste vraag is of de VRT heeft gehandeld binnen het wettelijke kader. Het antwoord is 'ja'. Ik vind dat belangrijk, ook in het licht van de regels voor 'corporate governance' en de rechtszekerheid. Ieder heeft zijn verantwoordelijkheid te nemen. De raad van bestuur heeft dat gedaan, hij heeft gehandeld binnen het wettelijke kader en binnen het kader van de beheersovereenkomst. Ik heb geen enkele reden om te zeggen dat er op dat gebied iets niet oké is.

Ik heb ook vertrouwen in de motivering en de besluitvorming die de raad van bestuur van de VRT hiertoe heeft aangezet. Dat wil niet zeggen dat we dit niet verder moeten opvolgen. Met deze commissie, ook al in de vorige legislatuur, zijn we altijd beducht geweest voor spanningsvelden, voor belangenconflicten. Ik begrijp dat u hier opnieuw zegt dat we hier met de nodige gevoeligheid naar moeten kijken. Ik deel die mening. Er is geen enkel bezwaar, integendeel, om vanuit een politiek debat verder op te volgen hoe dit dossier evolueert en wordt geëvalueerd.

Maar, mijn startpositie is dat ik vertrouwen heb in de motivatie van de besluitvorming van de raad van bestuur in het licht van de missie die de raad van bestuur moet realiseren. De raad van bestuur heeft dit gedaan binnen de mogelijkheden en bevoegdheden. De raad van bestuur heeft ook duidelijk gemotiveerd waarom hij denkt dat het nodig is om de missie en de doelstellingen van de VRT te kunnen halen die wij hebben opgelegd. Iedereen kan daarover van mening verschillen. Het is een duidelijke opportuniteitsbeoordeling, het is geen wiskundig gegeven. Het is wat de raad van bestuur moet doen, namelijk afwegingen maken. De raad van bestuur is geen machine die op basis van een wiskundige formule beslist om iets al dan niet te doen. Er moeten afwegingen worden gemaakt in functie van de strategie van de VRT, van de beheersovereenkomst en van de missie die wij hebben opgelegd in het decreet en in de beheersovereenkomst.

Waarom heb ik hier vertrouwen in? In de eerste plaats moeten we goed weten waarover we bezorgd zijn. Ik heb hier een aantal dingen gehoord die misschien nog een beetje op scherp moeten worden gesteld. We moeten er in de eerste plaats vertrouwen in hebben dat een overheidsinstelling die onafhankelijk is, participaties kan nemen en dat er in de raad van bestuur voldoende mensen zitten die de afweging maken. Dat is niet alleen zo bij de VRT, we hebben heel wat overheidsinstellingen die participaties nemen en die dat doen op basis van een duidelijke analyse. De leden van de raad van bestuur zijn daartoe het geëigende kanaal.

Men heeft het over subjectiviteit. Ja, er is altijd een opportuniteitsbeoordeling om een beslissing te nemen over een participatie. Dat op zich is niet verkeerd. Integendeel, dat legitimeert juist waarom we er destijds voor hebben gekozen om een instelling als de VRT onder te brengen in een onafhankelijk extern verzelfstandigd agentschap, waarom er die rechtspersoonlijkheid is en waarom we net die tussenschotten hebben gemaakt. Ik vind dus niet dat men dan meteen wantrouwig moet zijn. Het is net uitdrukkelijk de bedoeling van de wetgever geweest dat de raad van bestuur daar in alle onafhankelijkheid over kan beslissen, en dat heeft hij hier ook gedaan. Ik vind dus niet dat men dan a priori moet zeggen dat men daar een probleem mee heeft, dat men dat niet vertrouwt. Dat is een naamloze vennootschap van publiek recht. De raad van bestuur heeft die bevoegdheden en heeft die hier gebruikt. Ik vind dat we de raad van bestuur daarin moeten vertrouwen.

Ik heb in mijn antwoord ook proberen duidelijk te maken dat de raad van bestuur eerst een kader heeft gecreëerd. Dat kader heeft ertoe geleid dat men nu niet limitatief één participatie goedkeurt en daarmee de deur sluit voor anderen. Mijnheer van Rouveroi, dat was enigszins

uw zorg, heb ik begrepen. Voor zover ik de beslissing goed heb begrepen, zegt men duidelijk dat dit de eerste is, maar dat de deur openstaat voor anderen. Het gaat natuurlijk over kleine minderheidsparticipaties, en het moet in het strategisch belang zijn, zowel van de VRT als van de anderen. De deur staat open voor kleine productiehuisen die dat wensen en aan de criteria beantwoorden. Als men kan komen tot een win-winsituatie, dan is dat vast en zeker niet uitgesloten. Integendeel, het is net in de strategie ingebakken dat men zich niet beperkt tot één minderheidsparticipatie, maar ook andere kleinere productiehuisen op dezelfde manier zuurstof geeft. Ik vind de vrees dus onterecht dat men in dit geval op onverantwoorde wijze er één heeft gekozen en de deur voor anderen sluit.

De heer Sas van Rouveroi: Dat is een kwestie van geloof, natuurlijk, want het is vooralsnog niet aangetoond.

Minister Ingrid Lieten: Dat zijn de principes die de raad van bestuur voor zichzelf heeft vastgelegd, en waarvan ik vind dat we die ook moeten vertrouwen. U kunt het enigszins vergelijken met de in andere sectoren gebruikte juridische terminologie van een toetredingsbenadering: men heeft een juridische vorm vastgelegd, de ene is al toegetreden en anderen kunnen, op dezelfde manier en op basis van dezelfde duidelijke, transparante, objectieve criteria, die nu ook publiek zijn gemaakt, laten weten ook geïnteresseerd te zijn in een dergelijke relatie. Opnieuw vind ik dat we ter zake vertrouwen moeten hebben in de raad van bestuur, die die afweging maakt, die telkens bekijkt of dit beantwoordt aan de criteria die hij op voorhand heeft bepaald en of het in het strategisch belang van zowel de VRT als het eventuele tweede bedrijf is om een dergelijke verbintenis aan te gaan.

Mijnheer Yüksel, ingaand op uw bekommernis, het nemen van een minderheidsparticipatie staat los van het bestellen van programma's. Als men een minderheidsparticipatie neemt, is er geen enkele voorkeuroptie voor dat bedrijf. Wel heeft de VRT de voorkeur als het gaat over het als eerste gebruik kunnen maken van de vruchten van die participaties, maar het bedrijf op zich heeft geen voetje voor ten opzichte van andere bedrijven. Men zal zeggen dat ook dat opnieuw een kwestie van vertrouwen is. Volgens mij is het opnieuw een kwestie van de regels die men heeft afgesproken. De VRT heeft op een of andere manier een relatie met meer dan dertig bedrijven. Dat kan een eenmalige relatie zijn geweest, met betrekking tot één programma. Dat kan een relatie zijn waarbij in de praktijk blijkbaar al diverse programma's werden afgenomen.

Er wordt uitdrukkelijk gezegd dat men altijd zal moeten blijven meedoen aan de open briefings. Men zal een programmavoorstel moeten indienen, en het zijn andere mensen binnen de VRT die beoordelen of dat programma interessant is of niet. Het nemen van de participatie heeft dus geen enkele relatie met het afnemen van programma's.

Ik begrijp die zorg wel. We moeten dat blijven bewaken. We hebben immers steeds gezegd, ook vroeger, dat we geen exclusieve band willen van productiehuisen met de VRT en omgekeerd. Ook hier is die band er uitdrukkelijk niet. Integendeel, de VRT zegt met die participatie in die bedrijven eigenlijk ook te stimuleren dat ze ook voor andere zenders werken. Dat gebeurt nu ook: er zijn voldoende productiehuisen die de ene keer een programma maken voor de VRT en de andere keer voor de VMMA of iemand anders.

Ik hoor dat men hier vraagt hoe dat in de praktijk zal werken. Een dergelijk productiehuis heeft immers een raad van bestuur, waarin één vertegenwoordiger van de VRT zetelt als bestuurder. Men vraagt zich af of we dan geen vermenging van belangen zullen krijgen, een vermenging van informatiedoorstroming op het operationele niveau en het strategische niveau. Ook op dat vlak moeten we toch wel vertrouwen hebben, vind ik. Dat is immers net het model dat ook bij de VRT werkt. Ook daar is er een raad van bestuur, met de duidelijke afspraak dat die raad van bestuur zich uitspreekt over de strategie, maar zich evenmin mengt in de individuele programmeuzes.

Als een dergelijk model werkt binnen de VRT, als men er daar ook in slaagt om netmanagers en anderen een operationele onafhankelijkheid te geven, maar wel met het operationele

management de discussie voert over de strategie en de implementatie ervan, dan mogen we niet wantrouwig zijn en denken dat een dergelijk model niet zou werken binnen een privévennootschap. Ik hoef u trouwens niet te zeggen dat er heel veel privévennootschappen zijn waar kleine en grote aandeelhouders in de raad van bestuur zetelen, maar er wel duidelijke afspraken zijn over wat iedere minderheidsaandeelhouder al dan niet kan inbrengen in het operationele. Ik vind dus dat we daar a priori niet wantrouwig tegenover mogen staan, en stellen dat het model niet zal werken. Ik heb er wél vertrouwen in dat het zal werken.

Als de raad van bestuur van de VRT daartoe beslist, dan is zijn motivatie uitdrukkelijk het kunnen uitvoeren van de beheersovereenkomst. Dat begrijp ik heel goed. In de beheersovereenkomst hebben wij uitdrukkelijk gevraagd dat de VRT een rol als hefboom voor de hele mediasector zou vervullen. Het gaat over een heel kleine markt, en een omgeving waarin jonge productiehuizen het moeilijk hebben om overeind te blijven. Als men dan tot het besluit komt dat men de mogelijkheid moet krijgen om een minderheids-participatie te nemen om die hefboomrol waar te maken, dan heb ik er vertrouwen in dat dit met goede bedoelingen gebeurt.

Dat betekent niet dat wij de VRT carte blanche moeten geven en de ontwikkelingen niet meer moeten opvolgen. Op dat punt hebt u gelijk. Deze commissie, als vertegenwoordiger van de aandeelhouder en van de belastingbetaler, moet dat op de voet volgen en erover waken dat er geen belangenconflicten, oneerlijke concurrentie of onaanvaardbare gevolgen ontstaan. De raad van bestuur heeft in dat verband zelf de mogelijkheid ingebouwd om er na drie jaar zonder kosten uit te stappen. Die beslissing doet mij besluiten dat ook de raad van bestuur niet met de ogen dicht in het project is gestapt, maar dat doet met de beheersovereenkomst voor ogen. Ik ben ervan overtuigd dat de raad van bestuur dat met goede bedoelingen heeft gedaan en ter zake de goede voorzorgen heeft genomen. Tezelfdertijd is het onze taak om dat op te volgen en te evalueren.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, u zegt dat de VRT heeft gehandeld binnen de decreten en de beheersovereenkomst. Het zou er nog aan mankeren dat ze zich in de illegaliteit zou begeven. Dat zou helemaal onduelbaar zijn.

U hebt heel vaak het woord ‘vertrouwen’ gebruikt. We zijn hier niet om te wantrouwen, dat zou te sterk zijn, maar toch ook niet om dat volledige vertrouwen te geven. Wij hebben immers een controlerende functie ten aanzien van de VRT en de manier waarop zij handelt. Wij zijn hier nog met een paar mensen bijeen, dus ik kan het misschien iets bolder zeggen dat ik wel wat vertrouwen heb in mevrouw De Preter als gedelegeerd bestuurder van de VRT. In vergelijking met het verleden heeft zij een enorme trendbreuk gerealiseerd. Ik denk dat uw kabinetsmedewerker dat kan beamen. Hij heeft hier samen met mij gezeten in de hoedanigheid van medewerker. Wij volgen het dossier al wat langer dan vandaag en er wordt inderdaad anders gewerkt. Wanneer ik echter deze beslissing bekijk, stel ik vast dat we toch enigszins achter de feiten aanhollen wanneer we ons afvragen of dit wel past bij de opdracht en bij het bedrijfskader van de VRT. Bij dergelijke beslissingen waarbij wij achter de feiten aanhollen, krijg ik altijd zo’n onaangenaam Marygevoel over mij, want dat was in het verleden altijd zo met de VRT. En ik wil niet terugkeren naar de tijd waarin dergelijke beslissingen werden genomen.

Ik stel deze vraag niet om de VRT terug te fluiten of te pakken. Er is nog nooit in een legislatuur zo’n eensgezindheid geweest over het feit dat we een sterke openbare omroep willen, maar dit is geen onschuldige beslissing. Dit is geen detail in dat VRT-bedrijf. Dit gaat niet over de kleur van de gangen. Dit is een majeure beslissing, die volgens mij wel degelijk een impact heeft op heel de sector. Naargelang de VRT verder zal gaan met die participatiestrategie, zal dat nog meer gevolgen hebben voor de hele sector. Wij zijn de Mediacommissie, die niet alleen waakt over de VRT maar over de media in het algemeen. Dit

is dan ook iets waar we vragen bij moeten stellen. We moeten dit ook strikt volgen. We zullen zien wat de evaluatie oplevert en of ik hier nog zal zijn om die evaluatie mee te maken, maar dit is toch iets dat me licht verontrust.

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: Minister, uw antwoord was inderdaad opgebouwd rond vertrouwen en geloof. Ik ben er eigenlijk van overtuigd dat de mensen van de raad van bestuur en het management deze debatten volgen en de samenvatting daarvan lezen. Ik ben er zeker van dat de argumenten die wij hebben ontwikkeld, niet helemaal ontbloot waren van een grond. Er was een zekere achterdocht, en terecht. Maar ik ben ervan overtuigd dat ze morgen alsnog kunnen aantonen dat ons wantrouwen misschien ongegrond was. Dat kan in dit dossier nog tijdens de komende weken en maanden. Dan hoor ik dat graag door u bevestigd. En dan zijn we allemaal tevreden. Als dat niet zo is, dan komen we terug op het dossier, want dan hadden we ab initio toch gelijk.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■